

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec " 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petlitvrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petlitvrsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Nova pola.

Celje, 18. febr. 1914.

Kdor je imel priložnost zasledovati raz-
voj železnične proge Feldbach—Gleichen-
berg—Radgona, oziroma Fehring—Purkla
—Ptuj—Rogatec, mu je postalo jasno, da
postajajo šanse za takozvano vzhodno-
štajersko železnično progo vedno slabše.
Sedaj je največja nasprotnica te proge juž-
na železnica z vsem svojim vplivom, ki se
ne da in ne sme podcenjevati. Toda podr-
žavljenje juž. želez. postaja vsak dan bolj
akutno in je po našem prepričanju le še
vprašanje časa. Vse pogodbe, ki jih sklepa
južna železnica, so tako formulirane, da
lahko ugasnejo že l. 1917. In potem bo
država sama največja nasprotnica vzhodno-
štajerske proge.

Nočemo prerokovati, da bo res tako,
ampak tudi za ta slučaj se je treba pripra-
viti. Iskati nam je potem novih poti v naši
štajerski železnični politiki.

Šentlenski okraj v Slov. goricah
kopni po zvezi s kakim večjim mestom.
Sedaj so se njegovi upi obračali na progo
bodočnosti, Purkla—Št. Lenart—Ptuj. To-
da Št. Lenart ne gravitira ne politično, še
manj pa gospodarski na Ptuj, ampak v
Maribor. Za to je po našem mnenju potreb-
no, da se misli tudi na progo Št. Lenart—
Maribor, ki bi ne stala veliko in bi se vsled
obilne alimentacije brezdomno rentirala.

Proga Rogatec—Brežice je draga in
bi bila samo z ene strani alimentirana od
štajerske strani. Vključ te železnice veči-
nino in Savo ne bi imela železnice in s tem
nobene zveze s svetom. Ni ga menda kom-
pleksa zemlje na Štajerskem, slično gosto
obljudenega in gospodarsko bogato obdar-
jenega, kakor je ta vzhodna plat Južnega
Štajerja. Ako torej vzhodna proga postane
brezpredmetna, je tembolj misliti, kako od-
preti omenjenim krajem pot v svet. Mogoče
pridejo boljši predlogi; naše mnenje je:
Lokalna železnica Brežice—Bizeljsko—Št.
Peter in druga lokalna železnica Št. Peter
—Kozje—Grobello.

Tudi Gornja Savinska dolina ne sme
ostati pozabljena. Najboljše bi bilo za go-
spodarski promet tega okraja in tudi v na-
rodnem oziru, ako bi se zagotovila želez-
nična zveza Gornjega grada s Kamnikom.
Ako hoče tudi štajerska dežela imeti kaj
haska od tega okraja, potem je naravna pot
proga Prihova—Rečica na Paki.

Ta nova pota v slovensko-štajerski želez-
nični politiki pridejo mogoče že v bliž-
njem času v poštev in zato jih nudimo slo-
venski javnosti v stvarno razpravo.

Iz državnega železniškega sveta.

Dunaj, 16. febr. 1914.

V zasedanju državnega železniškega
sveta je naznanil železniški mini-
ster, da namerava vpeljati zakonitim
potom statistiko o blagovnem prometu
na vseh železnicah, ker vsi zastopi, to-
liko trgovski in industrijski, kakor
kmetijski, pogrešajo tozadevne statis-
tike. Železniški svet je sklenil poveriti
sodbo o tem zakonskem načrtu poseb-
nemu ožjemu odboru, katerega je želez-
niški minister za danes sklical.

Iz načrta je razvidno, da je mini-
strstvo nameravalo uvesti dolžnost
blagovnega odpošiljatelja, da na po-
sebni tiskovini vpiše navedeno, koliko
raznega blaga odpošilja in koliko je
dotično blago vredno. Za dotično tisko-
vino bi moral odpošiljatelj plačati po-
sebno kolekovino, za vsak komad do
15 vin. V posebnem paragrafu so pa
določene jako znatne kazni za onega,
ki bi na to tiskovino vpisal neresnične
napovedbe.

Ožji odbor je z vso odločnostjo na-
stopil proti nameri ministrstva, da bi
moral odpošiljatelj blaga plačevati
nove pristojbine, ki bi državni upravi
donašale do štiri milijone kron, ko bi
po izpovedbi vladnega zastopnika ves
uradniški aparat za izdelavo te statis-
tike ne stal nad 1.300.000 kron. Dejstvo
je, da bi železniško ministrstvo imelo
od take dobre blagovne statistike naj-
več koristi, ker bi mu taka podlaga kaj
dobro služila pri odmeri voznih tarifi-
fov, sploh pri tarifni politiki. Zastop-
nik zveze industrijskih korporacij je
z vso odločnostjo odklanjal to novo
brembo; kaj lahko mi je bilo kot zastop-
niku kmetijskih interesov, osobito malih
kmetov, ki tvorijo ogromno množino v
naši deželi, pobijati to namero. Sploh
pa sem odklanjal, da bi morali mali
odpošiljalci napovedovati vrednost
blaga, katero oddajajo v promet, sploh
da bi bili dolžni izpolnjevati namera-
vane tiskovine, to pa zato, ker večina
ni zmožna izpolnjevati teh tiskovin in
bi morali plačevati v to zmožne ljudi,
da vpišejo, kar zahteva uprava.

Zastopnik železniškega ministra je,
ko je videl skoro soglasni odpor članov
ožjega odbora, izjavil, da ministrstvo
odstopi od zahteve, da bi odpošiljalci
bili obvezani za napoved vrednosti,
sploh za izpolnitev v to predlaganih
tiskovin. S tem seveda odpadejo para-
grafi, ki določajo kazni in celo zapor.

Pač pa je ministrstvo vzdrževalo
zahtevo, da bi se moralo vsaj po 4 vin.

kolekovati poleg voznega lista in na
tem veljavnega koleka v delno pokritje
stroškov za to statistiko. A skoro so-
glasno je odbor tudi proti tej znižani
zahtevi ministrstva oddal svoje gla-
sove. Tako je upati, da bo železniško
ministrstvo na podlagi tako soglasnega
odklonilnega izreka tega odbora iz-
poslovalo od finančnega ministra, da
bo opustil zahtevo po tem novem bre-
menu ter da pride ta zakonski načrt v
državni zbor, da ga sklene in tako
uveljavi statistiko blagovnega pro-
meta.

Fr. Povše.

GROF TISZA IN RUMUNI.

Pogajanja med grofom Tiszom in med
Rumuni nikakor ne teko tako gladko, ka-
kor je mislil grof Tisza. Mož se je prihitro
izdal, ko je Rumunom predlagal, naj pri-
znajo ogrsko državno pravo in naj vstopijo
v njegovo delavno večino. To je bilo pre-
debelo kopito, da ga Rumuni ne bi bili opa-
zili in res so kmalu našli, da grof Tisza sedi
med dvema stoloma: na eni strani ga ve-
žejo oziri vanje politike, ki zahtevajo spravo,
na drugi pa mu diktira mažarski šovinizem
tako spravo, ki bi bila v korist samo
Mažarski. Na enostranske pogodbe pa se
Rumuni nočejo opirati, ker imajo že dovolj
skušenj, koliko se na mažarske besede la-
hko da. Hungarica fides — nulla fides. Vsaj
je tudi koalicija na Hrvaškem več ali manj
sedla na limanice lepih Tiszinih besed, ka-
kor se iz zadnjih Tiszinih izjav razvidi, kar
Rumunov gotovo ne more bodriti, da bi
padli v isto jamo. Če bi bila ogrska politika
poštena in ne sama gola zavratnost, bi bil
na Ogrskem že zdavnaj red.

PREISKAVA O PODKUPOVALNEM
ŠKANDALU NAMERAVANE HAZARD-
NE BANKE NA OGRSKEM.

Budimpeštanska policija objavlja
dosedanji uspeh preiskave glede na
znani podkupovalni škandal na Ogr-
skem ob nameravani ustanovitvi ha-
zardne banke. Da se ustanovi igralni
klub, so izplačali vladi 1.400.000 kron,
Jožefu Kristoffyju 350.000 K, grofu Ka-
rolu Cornisu 50.000 K, Ljudoviku Ho-
ranszkyju 50.000, Stefanu Morvay
15.000 K, Danielu Radanowicu 75.000
kron, dr. Ljudoviku Mayerju 50.000 K,
članom skupine švicarskih interesen-
tov 175.000 K, skupini Spallinger-
Gerbeaut 110.000 K, Hermanu Spallin-
ger 4000 K, Nikolēju v Genfu 1482 K,
tvrdki bratje Grünwald in Schyfer
30.000 K. Za stanarino klubu na Mar-
jetnem otoku za leto 1913. 125.000 K,
na provizijah ogrski bančni in trgovin-
ski akcijski družbi 50.000 K, Merkur-
banki na Dunaju 50.000 K, ogrski efekti-

ni in industrijski banki 50.000 K, bu-
dimpeštanski hranilnični in deželni
zadolžni akcijski družbi 30.000 K, iz-
datki za ustanovitev Skatinovega
ringa 7490 K, stroški za zgradbo kopa-
lišča 9000 K, plača Ljudoviku Tolnayu
ml. 13.500 K in nagrada ogrskim in
avstrijskim časnikašem 105.609 K.
Ogrska vlada je vrnila 1.400.000 K,
Štefan Morway pa 15.000 kron.

VOHUNSKA CENTRALA V ŠVICI.

V Curihu so odkrili veliko vohun-
sko centralo, ki je izvajala špionažo
proti Avstriji in Nemčiji. Švicarski
zvezni svet se je pečal z njo in je skle-
nil, da pet agentov te centrale izženejo
iz Švice, in sicer je bival eden v Genfu,
drugi v Lausannu, ostali trije pa v
Baselnu. Znani sta imeni prejšnjega
nemškega častnika Emanuela pl. Ecker-
ja, star 34 let, ki ga je aretirala avstrijska
policija, in pa avstrijskega rez-
zernega častnika Alojzija Glaserja,
ki je pa še pravočasno pobegnil, ostale
tri agente so pa 17. t. m. aretirali in jih
bodo iz Švice izgnali. Curiška vohun-
ska centrala je zelo škodovala Avstro-
Ogrski in Nemčiji. Trde, da bosta mo-
rali Avstrija in Nemčija izpremeniti
vse signalne knjige in mobilizacijske na-
črte dveh armadnih zborov. Avstrijska
vojna uprava je obstoj te agenture
takole dognala: Po senzačnem Redlo-
vem samoumuru je vojna uprava po-
polnoma izpremenila mobilizacijske na-
črte 9. armadnega zbora in je tudi iz-
premenila nekatere tajne pisave. Kljub
temu so pa v Avstriji dognali, da je
tudi po Redlovi smrti bilo rusko vojno
ministrstvo poučeno o vseh izpremem-
bah v 9. armadnem zboru in da je pre-
vidno, a zelo hitro izvedlo primerne
izpremembe v ruski armadi. Tudi nem-
ška informacijska služba je bila o delo-
vanju curiške centrale obveščena in je
o njej dunajsko vlado obvestila. Av-
strijska vlada je zvabila v past glav-
nega krivca in ga spravila na Dunaj,
kjer so ga aretirali. Švicarsko zvezno
vlado so takoj na to agenturo opozo-
rili in jo naprosili, da potrebno ukrene
in obrani, da ne bo odkodovana prija-
teljska sosedna država.

RADOVEDNOST ANGLEŽEV GLEDE
NA MOČ VOJNE MORNARICE TRO-
ZVEZE.

18. t. m. je bilo na lorda Churchilla
v angleški zbornici stavljenih več
vprašanj glede na položaj, ki je nastal,
ker Kanada noče graditi treh dread-
noughtov, v koliko se je izpremenil
položaj v Sredozemskem morju radi

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gružeckí, poslove-
nil dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

»Hm... pravzaprav res... in žal
mi je Šeloga, kajti dober gospodar je,
toda ni nobene pomoči.«

»Toda pomoč je,« — je začel Mali-
nov. — »Glavar vam piše, naj občina
izžene Šeloga... A je tudi postava, da
more izgnati človeka samo občinski
zbor, ali, kakor oni pravijo, »shod«...
Ako vi ljubite pravico in razumete člo-
veške nesreče, ne morete vzeti na vašo
vest pogubo človeka in uničenje nje-
govega premoženja... naj se razdeli
odgovornost na ravne dele med vse ob-
čane. Hočejo, da bi bil izgnan Šelog,
naj ga izženejo, da bi le jaz imel čiste
roke.«

»Hm... modro govorite... toda ali
je res taka postava?« — je vprašal
župan.

»Lahko vprašate samega glavarja,
pa vam ne bo utajil, dasiravno je Mos-
kal,« — je rekel Bal, — »postava je, da
kmečkega gospodarja ni dovoljeno iz-

gnati brez dovoljenja občinskega
zbora.«

»Vaša beseda je dobra, toda glavar
je še močnejši,« — je rekel župan.

»Ako se kdo nizko priklanja,« —
je pristavil Bal z nasmehom. — »Znaj-
te, gospod župan, da sam gubernator
nič ne more zoper odločitev občinskega
zbora.«

»Kako naj torej bo?« — se je obo-
tavljal župan.

»Čisto enostavno,« — je rekel Mali-
nov, — »pokličite občinski zbor in on
naj sodi nad Šelogom... ako je kriv,
ga izženite, ako ni kriv, naj ostane med
svojimi, ker je naš.«

»Torej vam povem,« — je rekel
župan, — »saj smo vsi eno... jaz nič
posebno rad nimam popove vlade, tudi
ne maram izgnati Šeloga... toda po-
velje je povelje.«

»Vi vedno svoje« — očital mu je
Bal.

»Počakajte,« — je zaklical župan,
— »dasiravno bi se jaz ustavil povelju,
vendar ima glavar pravico kogar hoče
pregnati iz vasi in iz gubernije.«

»Čez glavarja se dobi še večji go-
spod,« — se je nasmehnil Malinov, —
»ako ne gubernator, pa generalgubernator
ali tudi sam car; ako pa sklene
občina, ni nobene rešitve več. Tudi mi
vemo, da niti pov, niti glavar ne od-

pustita Šelogu in od nju je še vedno
mogoča pritožba... Prišli smo vas torej
prosit, da bi ravnali po postavi in
sklicali v Šelogovi zadevi občinski
zbor.«

»Hm... Ne vem... Se bom po-
svetoval.«

»Zaklinjam se vam pri Bogu, da
je postava na naši strani... in morate
sklicati zbor, da on odloči... Pomis-
lite, da ne boste imeli na vesti uničenje
človeka, gospodarstva in premoženja.«

»Res je, da je dober gospodar...
in polje mu rodi in živine ima tudi
nekaj repov, škoda, da bi se to uničilo,
saj je vendar človeško delo... naj torej
bo občinski zbor, a kar bo sklenil, tako
bo, ako je res taka postava.«

Malinov mu je navedel paragraf,
katerega si je župan zapisal in potem
so se poslovili.

Vsi trije so bili zadovoljni, da se
jim je posrečilo posredovanje, a Sekir-
ski je, ko so bili že na poti proti svojim
kočam, pripomnil:

»Povem vam, da župan ni hudoben
človek in vedno je mogoče z njim go-
voriti.«

»Hudoben ni, toda uslužen in bo-
jazljiv,« je rekel Bal, »ne pozna ne po-
stav, a vlada, ali pravzaprav ne vlada
toliko, kakor njegov pisar.«

»Tega se moramo iznebiti,« je za-
mrmral Malinov, »to je od nas plačani
sovražnik.«

»Kaj pa, ako bi šli k Šelogovim?«
je predložil Bal.

»Pa pojdimo.«

V izbi je Šelogova polagala spat
Andrejčka in obenem krmila na prsih
najmanjšega, a Marcelka se je sukala
okrog sedečega očeta in cel čas ni za-
prla ustec.

Ko so prišli gostje, se je Vikta pre-
strašila, da prinašajo spet kakšno sla-
bo novico, Malinov je to opazil in rekel:
»Prihajamo od župana, in tvoja
zadeva, Martin, pojde pred občinski
zbor, ki, zaupam Bogu in dobrim lju-
dem, ne bodo hoteli tvoje krivice.«

Zdaj šele so začeli pripovedovati o
podrobnostih, a Šelogova sta dobila
upanje, da se ju morda še izogne ne-
sreča.

Malinov je omenil, kako se je go-
spodična iz grajščine užalostila radi
nesreče Šelogovih, a Vikta je dejala:

»Naj ji gospod Bog dá zdravje in
tacega moža, kakor ga imam jaz.«

»Vaša želja prihaja prepozno!« se
je nasmejal Bal. »Ona namreč ne bo ča-
kala tacega, ampak si je že izbrala dru-
gačnega.«

(Dalje.)

avstro-ogrskih in laških novih vojnih ladij in o primeri angleške z nemško vojno mornarico. Churchill je izjavil, da zdaj še radovednim poslancem ne odgovori.

STRAH PRED VOJAŠKO SUKNJO V FRANCJI.

Francoski vojni minister je 18. t. m. v seji francoske zbornice izjavil, da so imeli v francoski armadi koncem leta 1913. 15.065 vojaških beguncev, novačenju se je pa odtegnilo 65.872 mladencev.

Z BALKANA.

Danes, 19. t. m., se je pričela razprava proti Savovu, Genadijevu in Petrovu. Savov je obtožen nerednosti pri dobavi armadi, Genadijev, da se je okoristil pri podelitvah koncesij, vsi so pa obtoženi, da so kršili ustavo. — Turkiški poslanik je v Parizu francoski vladi izjavil, da Turčija ne zasleduje vojnih načrtov.

Občinski svet ljubljanski

Je imel včeraj zvečer izredno sejo.

Zupan dr. Tavčar je otvoril sejo in naznanil, da je opravičil svojo odsotnost občinski svetnik Bahovec ter imenoval za verifikatorja občinska svetnika Rojino in Pustoslemška. — Nadalje je poročal, da je dr. Slajmer povodom imenovanja za častnega meščana ljubljanskega daroval 400 kron za mestne uboge z naročilom, naj jih župan razdeli po svoji previdnosti. — Zavod za pospeševanje obriti na Kranjskem je poslal svoje letno poročilo, ki je občinskemu svetniku v mestni registraturi na razpolago.

Nato se je zapisnik zadnje seje odobril brez ugovora.

Nova šola. — Obrežni zidovi. — Mrtvaška veža.

Dr. Triller je v imenu finančnega odseka poročal o dopisu županovem glede najetja novega mestnega posojila za zgradbo novega poslopja III. mestne deške ljudske šole, za obrežne zidove ob Ljubljani in za zgradbo mestne mrtvaške veže. Občinski svet je svoječasno sklenil, da se zgradi novo poslopje za III. mestno deško ljudsko šolo, da izvede okrašenje obrežnih zidov ob Ljubljani na svoje stroške in da se zgradi mrtvaška veža, oziroma mrtvašnica. Da se ti sklepi izvedejo, je treba pokritja, to je novega posojila. Mestni stalni urad je proračunal stroške za novo šolsko poslopje na 400 tisoč kron, za arhitektonično okrašenje obrežnih zidov Ljubljane 250.000 do 300.000 kron in za mrtvaško vežo 180.000 K brez stavbišča. Stalni urad je bil namreč mnenja, da bi se mrtvaška veža zgradila na trgu Taboru. Župan sam pa se izreka v svojem dopisu proti temu, vsled česar je treba stavbišče šele dobiti in se mora računati za nakup stavbišča kakih 20.000 kron. Torej bi znašali stroški za mrtvaško vežo okoli 200.000 kron, za vse tri navedene zgradbe torej 900.000 kron. Finančni odsek predlaga, naj se najame posojilo 900.000 kron z največ 50-stotnim obrestovanjem in amortiziranjem v 45, oziroma 50 letih.

K besedi se je oglasil občinski svetnik Kregar, ki je poudarjal, da bo klub S. L. S. glasoval za najetje posojila v svrhu novega poslopja III. mestne deške ljudske šole, ker se bo na ta način odpravila nedostatkem v kolo-dvorskem in dvorskem okraju glede na šolski obisk in ker se bo nudilo stavbinski obriti in delavstvu, ki v zadnjem času v Ljubljani ni imela mnogo zaslužka, novega dela. Tudi za posojilo v svrhu okrašenja obrežnih zidov bo klub glasoval, ker je to trajne vrednosti. V zadevi mrtvaške veže pa ne more glasovati, ker ni še nobenega določenega predloga, kam naj se postavi. Kakor hitro pa se bo prišlo na dan tudi s tem predlogom, je klub pripravljen glasovati za tozadevno posojilo.

Občinski svetnik Pammer je izjavil, da bodo Nemci glasovali za odsekove predlog, upa pa, da se bo tudi za nemške otroke storilo to, kar se je že svoje čase obljubovalo v občinskem svetu.

Dr. Triller je odgovarjal, da vprašanje, kje naj stoji veža, res še ni rešeno. Treba pa je imeti za to stvar, ako vsled česar je posojilo potrebno.

Župan dr. Tavčar je izjavil, da zahteva deželni odbor, da se mora še letos rešiti vprašanje mestne mrtvašnice. Ali se naj gradi mrtvašnica ali takozvana mrtvaška veža, bo moral občinski svet še sklepati.

Obč. svet. Kregar je z ozirom na to izjavil, da mu zadeva z deželnim odborom ni bila znana in bo klub S. L. S. z ozirom na županovo izjavo glasoval tudi za posojilo za mrtvaško vežo.

Nato je bil odsekov predlog soglasno sprejet.

Mestni pogrebni zavod.

Občinski svetnik Mally je popočal v imenu upravnega odbora o županovem dopisu glede ustanovitve mestnega pogrebnega zavoda. Računalo se je, da bi občina prevzela obstoječo zavodo od Doberleta in Turka. Tozadevna Doberletova ponudba bi bila sprejemljiva, nikakor pa ni Turkova. Ako pogajanja s Turkom ne bodo uspela, bi morala občina pričeti samo z Doberletovim zavodom. Na prošnjo županstva je ravnatelj mestnega pogrebnega zavoda v Gradcu pregledal Doberletov in Turkov zavod ter cenil Doberletovega na 100.000 kron, Turkovega pa na 200.000 kron. Od te vsote bi bilo treba polovico takoj plačati, 50.000 K pa bi se potrebovalo za promet v prvi dobi. V svrhu pokritja bi bilo treba najeti hipotekarno posojilo na parcele bivšega vojaškega preskrbovališča, ki so še mestna last. Magistrat je poslal revidenta Šapljo v razna mesta, da prouči obstoječe mestne pogrebne zavode. Na Dunaju, v Gradcu, Mariboru in Celovcu so se mestni pogrebni zavodi obnesli. Upravni odbor predlaga, naj se najame posojilo 200.000 kron, ki se naj 50-stotno obrestuje in amortizuje v 50 letih. Izposljuje naj se za to posojilo odobrenje deželnega zbora ter začne pogajanja za nakup pogrebnih zavodov Doberleta in Turka. Revidenta Šapljo naj se kot bodočega voditelja mestnega pogrebnega zavoda pošlje v šesttedensko prakso h graškemu mestnemu pogreb-nemu zavodu.

Predlog upravnega odbora je bil z večino sprejet.

Ostala poročila.

Poročilo šolskega odseka o porabi dotacije na mestnem dekliskem liceju za leto 1913 se je odobrilo.

Poročilo policijskega odseka o delovanju »Gasilnega in reševalnega društva« v IV. četrtletju 1913 se je odobrilo. — Poročilo klavničnega ravnateljstva o prošnji mesarske zadruge glede izpremembe klavničnega regulativa v zadevi dve-kronskih kavcij za tele se je odobrilo in prošnja mesarske zadruge zavrnjena. — Poročilo direktorja mestnega vodovoda o prizivu Leona Lewickega proti odloku mestnega magistrata glede odpisa večje porabe vode v hiši št. 4 v Židovski stezi se je odobrilo in priziv odklonil. — Prošnji posestnikov ob Linhartovi ulici za podaljšanje mestnega vodovoda v tej ulici se je ugodilo. Stroški za to podaljšanje vodovoda so proračunjeni na 2950 kron.

Nato se je javna seja, kateri je sledila tajna, zaključila.

Tajna seja.

Za magistratnega ravnatelja je bil imenovan dr. Miljutin Zarnik. — Za magistratnega zdravstvenega asistenta je bil imenovan dr. Alojzij Kraigher, okrožni zdravnik pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah z enim glasom večine. — Pomožna uradnica I. železnikar se imenuje za definitivno. — Večina se je izrekla za to, da naj dobi dimnikarsko koncesijo po pokojni Poschvarici Luka Šetina. — Stefanu Francotu se dovoli, da premesti svojo gostilničarsko koncesijo iz Metelkove ulice v Selenburgovo ulico št. 6.

Kranjski deželni zbor.

(Seja dne 19. februarja.)

Deželni glavar otvoril sejo ob 11. uri in imenuje za zapisničarja poslanca Dermastia in poslanca Šukljeja.

Poslanci S. L. S. so vložili več samostalnih predlogov, ki so se odkazali odsekom.

Predlog poslancev Povšeta, dr. Lampeta in tovarišev v zadevi poprave poti za »vlak« ob Savi.

Ko se je razvijal blagovni promet, prihajajoč s Hrvaškega, oziroma s Trsta čez Kranjsko na Hrvaško, se je tovorilo blago po ladjah, ki so vozile blago od Zaloga pri Ljubljani po Savi proti Zidanemu mostu in naprej v Zagreb, Sisek itd., oziroma iz Hrvaške po Savi do Zaloga, odtod po vozovih v Trst.

Za vlakom ladij ob Savi je služil pot ob Savi. To pot je vzdrževala država. Ko je pa stekla južna železnica po tej dolini, je prenehala vožnja po Savi in pot za vlak je postajala od leta do leta slabša. Pot se lahko predela v dobro cesto, ker je trdnih tal in gramoza za cesto v izobilju. Prebivalci zagorskega pogorja nimajo itak nobene direktne cestne zveze s sedežem okrajnih oblast-nij v Litiji. Cesta bi služila ne le prebivalcem okolišja Zagorja, ampak tudi prebivalstvu vsega kumskega pogorja, če bi se tudi oni del te poti za vlak ob Savi, ki leži v radeškem okraju, priredil, kar bi se dalo prav lahko doseči, ker je tam pot že v dobrem stanju. Ta cesta bi vezala Hrvaško s Kranjsko in

s stolnim mestom Ljubljano; bila bi ne le najkrajša zveza Ljubljane z Zagrebom, ampak tudi najpravejša, ker bi ne imela nikakih klancev.

Vsigurni nadi, da bi ministrstvo za javna dela, pa tudi vojna uprava, vpoštevala veliko važnost take ceste za državo, znaten del stroškov za tako predelovanje poti ob Savi prevzela, predlagamo:

Deželni zbor skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da stopi v dogovor s cestnima odboroma litijskim in radeškim glede predelave omenjene poti v redno cesto; obenem se obrni na c. kr. ministrstvo za javna dela in c. kr. vojno upravo za državni prispevek v svrhu pokritja stroškov, zvezanih s popravom te ceste.

Uvedba ovčje reje v postojnskem političnem okraju.

Samostojen predlog poslancev dr. Pegana, Drobniča in tovarišev zaradi uvedbe ovčje reje v postojnskem političnem okraju.

Podpisani predlagajo:

Visoka zbornica skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da temeljito proučuje vprašanje, ali ne kaže uvesti v posameznih delih postojnskega političnega okraja ovčjo rejo. Obenem se pozivlja, da v tem oziru započeto akcijo živinorejskih organizacij izdatno podpira, če se izkaže ta panoga živinoreje za navedene kraje primerna.

V formalnem oziru predlagamo, da se ta predlog odkaže kmetijskemu odseku.

Upravna Pivke in Nanošice.

Interpelacija poslancev Drobniča, dr. Pegana in tovarišev na gospoda deželnega glavarja zaradi uravnave Pivke in Nanošice.

Lastniki zemljišč, zlasti senožet na obeh straneh Pivke so v vedni nevarnosti pred poplavljenjem te vode, ki jim dela leto za letom velikanske škode. Krivdo hočejo nekateri zvaliti posestnikom samim, češ da nočejo struge in bregov Pivke snažiti. Kolikor je pa podpisanim znano, leži glavna krivda v tem, ker ima voda veliko preveč zavinkov. Še bolj kot zavinki pa je kriv tega jez v Pivki pri takozvanem Jurčevem mlinu, oziroma žagi.

Da se omogoči uravnava Pivke in da se tako prepreči poplavljenje zemljišč, zlasti senožet ob Pivki, je deželni odbor sklenil kupiti ta jez, oziroma vodne pravice, ki so s to napravo zvezane.

Ker je od nakupa teh vodnih pravic poteklo že dolgo časa, a se do sedaj uravnava Pivke še ni začela, vprašajo podpisani: Ali so gospodu deželnemu glavarju znane ovire, da se še ni začela, oziroma izvršila uravnava Pivke? Kaj hoče gospod deželni glavar odrediti, da se te ovire čim prej odstranijo in z uravnavo Pivke začne?

Klanec na Vinicah.

Interpelacija poslanca Lovšina in tovarišev na gospoda deželnega glavarja dr. Šusteršiča radi znižanja klanca na Vinicah. Ker se znižanje klanca še ni izvršilo, si usojajo podpisani vprašati:

V kakem stanju se nahaja vsa zadeva tega prepotrebne dela? Ali hoče gospod deželni glavar ukreniti, da se znižanje klanca v kratkem izvrši?

Regulacija Bistrice v ribniški dolini.

Interpelacija poslanca Lovšina in tovarišev na gospoda deželnega glavarja dr. Šusteršiča radi regulacije Bistrice. — Ker se regulacija Bistrice v ribniški dolini še ni izvršila, si usojajo podpisani vprašati:

V kakem stanju se nahaja zadeva regulacije Bistrice? Ali hoče gospod deželni glavar ukreniti, da se regulacija v kratkem izvrši?

Potreba akcije za vzdrževanje živinoreje vsled pomanjkanja krmil.

Samostalni predlog poslanca Pibra in tovarišev o potrebi akcije za vzdrževanje živinoreje vsled pomanjkanja krmil.

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, naj se obrne na c. kr. vlado s pozivom, da z ozirom na pomanjkanje krmne radi suše zadnjih let ter opustošenja po črnu izposljuje pri ministrstvu za notranje zadeve izdatno državno podporo za nakup krmil, zlasti močnih krmil revnim in malim živinorejcem, da bodo mogli preživiti živino vsaj do poletja. Pri tozadevnih podporah naj se v prvi vrsti ozira na živinorejske zadruge in kmetijske podružnice.

Klanci na okrajni cesti Metlika—Radovica.

Interpelacija poslancev Mihelčiča, Dermastia in Jarca do gospoda deželnega glavarja dr. Šusteršiča radi preložitve klancev na okrajni cesti Metlika—Radovica.

Ker je županstvo Radovica že pred dvema letoma vložilo prošnjo za preložitve klancev na okrajni cesti Metlika—Radovica, a do danes še ni dobilo rešitve, si usojajo podpisani vprašati:

V kakem stanju je ta zadeva?

Ali hoče gospod deželni glavar potrebno ukreniti, da se klanci na omenjeni cesti čimprej prelože?

Cestna zveza Lazec—Stari in Novi kot.

Poslanci Škulj in tovariši so vložili interpelacijo glede načrta cestne zveze Lazec—Stari in Novi kot—Prezid. Vprašajo, v kakem stanju je ta zadeva.

Za brzojavni urad v Gorjah.

Interpelacija poslanca Pibra in tovarišev na gospoda deželnega predsednika barona Schwarzja o napravi brzojavnega urada v Gorjah.

Z ozirom na čimdalje večji vsestranski promet, zlasti še radi vedno naraščajočega tujškega prometa je občinski urad v Gorjah v seji 12. marca 1911 sklenil naprositi c. kr. brzojavno in poštno direkcijo v Trstu za ustanovitev brzojavnega urada v Gorjah.

C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je obljubilo napravo, če občina prispeva 1200 K. Zahtevano vsoto je občina dne 25. svečana 1912 tudi vložila.

Vkljub vsestranskim urgencam in prošnjam pri c. kr. direkciji in trgovinskem ministrstvu zaproseni brzojavni urad še ni napravljen. Pač pa je c. kr. poštna in brzojavna direkcija glasom dopisa 13. februarja 1914, št. 4557, zahtevala garancijo za morebitni deficit v znesku 600 K od strani občine. Tudi tej zahtevi je občinski odbor v Gorjah dne 2. februarja 1914 ugodil. Ker pa se občani po pravici boje, da bi se naprava, ki je zlasti z gospodarskega stališča velikega pomena, zopet za nedogledni čas ne zavlekla, zato vprašamo podpisani: Ali je Njega ekselencija pripravljen pospešiti napravo brzojavnega urada v Gorjah, tako, da bo še v letošnji seziji začel poslovati?

Most čez Soro v Žireh.

Interpelacija poslanca Perhavca in tovarišev na gospoda deželnega glavarja glede naprave novega mostu čez Soro v Žireh.

Žirovci so že pred tremi leti vložili prošnjo za napravo načrta in za deželno podporo v svrhu naprave novega mostu čez vodo Soro. Sedanji most je v tako slabem stanju, da se težko obloženi vozovi ne upajo čez. Ker je stvar nujna, se usojamo podpisani vprašati gospoda deželnega glavarja, kaj misli ukreniti, da se ta nedostatek in preteča nevarnost odpravi?

Cesta Rob—Lužarje.

Poslanci Jaklič, Lovšin, Škulj so vložili predlog, da se pospeši zgradba ceste Rob—Lužarje v velikolaškem okraju.

Cesta Kočevje—Fara.

Poslanci Jaklič, Lovšin, Škulj so vložili predlog, da se popravi deželna cesta Kočevje—Fara. Prelože naj se klanci pri Brigah, Banjiloki, Colnarjih in vrh Fare.

Železniška zveza med Ajdovščino in Postojno.

Samostojen predlog poslancev dr. Pegana, Perhavca in tovarišev zaradi železniške zveze med Ajdovščino in Postojno.

Že desetletja rešujejo razni faktorji vprašanje železniške zveze med Ajdovščino in Postojno, oziroma, prej med Gorico in Postojno. Z ozirom na kulturo vipavske doline je ta železniška zveza vitalnega pomena za kranjski in primorski del te doline, ne glede na silno strateško važnost te zveze, ki je zlasti v zadnjem času še posebej zrastla, ker sta dobili Vipava in Ajdovščina samostojne garnizije.

Iz tega je jasno razvideti, da je v nujnem interesu prebivalstva, izvesti železniško zvezo med Ajdovščino in Postojno. Podpisani predlagajo: Visoka zbornica skleni: Deželni odbor in c. kr. deželna vlada se pozivljeta, da na vseh pristojnih mestih posreduje, da se čimprej zgradi železnica, ki naj skozi trg Vipavo veže Ajdovščino in Postojno.

Poštna zveza med Vipavo in Colom.

Samostojen predlog poslancev dr. Pegana, Perhavca in tovarišev zaradi poštne zveze med Vipavo in Colom se glasi:

Trga Vipava je zvezan z vožno pošto proti Postojni, kakor tudi proti Gorici. Manjka mu pa vožna pošta na Col. Od Cola je namreč zvezana vipavska dolina z idrijskim sodnim okrajem. Zato bi bilo prav nujno potrebno, da vozi vožna pošta tudi med Vipavo in Colom, kjer obstoji sedaj samo peš-pošta. Podpisani predlagajo: Visoka zbornica skleni:

Deželni odbor, kakor tudi c. kr. deželna vlada se pozivljata, da ukreneta vse potrebne korake, da se čimprej uvede vožna poštna zveza med Vipavo in Colom.

Brod čez Krko v št. Petru pri Novem mestu.

Samostalni predlog poslancev Mihelečiča, Jarca in Zurca glede naprave brodu čez Krko v št. Petru pri Novem mestu. Ker nimajo vaščani iz občin št. Peter, Šmihel-Stopiče in Brusnice nobenega javnega prevoza čez Krko, predlagajo podpisani sledeče: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da vse potrebno ukrene, da se čimprej napravi brod čez Krko v št. Petru pri Novem mestu.

Za ustavljanje brzovlaka v Postojni.

Samostalni predlog poslancev Perhacca, dr. Pegana in tovarišev zaradi ustavljanja brzovlaka št. 4 v Postojni.

Brzovlak št. 4, ki vozi zvečer iz Trsta proti Dunaju, se ustavi v Postojni le od 1. maja do zadnjega oktobra. Ker pa imamo med Gorico in Postojno avtomobilsko zvezo in dohaja avto v Postojno pravočasno za nadaljevanje vožnje proti Dunaju z omenjenim brzovlakom in bi bilo v veliko korist potujočih in železniške uprave, da se ta vlak v Postojni ustavlja, predlagajo podpisani: Visoka zbornica skleni: Deželni odbor in deželna vlada se pozivljata, da pri železniški upravi izposlujeta ustavljanje brzovlaka št. 4 tudi v ostalih mesecih v Postojni.

Most čez Savo pri Sv. Jakobu.

Interpelacija poslanca Dimnika in tovarišev na gospoda deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča glede brodu ali mostu čez Savo pri Sv. Jakobu ob Savi za občino Podgorico in sosednje občine v ljubljanski okolici: Prizadete občine so že pred več leti vložile prošnjo, da naj se odpravi mostarina na omenjenem mostu ali pa da napravi deželni odbor brod poleg Maverjevega mostu, da bodo prizadeti občani prosti mostarine ali brodnine. Ker prizadeti občani še do danes zastoj čaka jo izvršitve teh načrtov, podpisani vprašajo Vaše blagorodje, v kakem stanju je ta zadeva.

Med drugimi so tudi dr. Novak in tovariši vložili interpelacijo na deželnega predsednika zaradi izdajanja kranjskega uradnega lista v slovenskem jeziku.

Poročilo deželnega odbora v zadevi ustanov za gojence umetnostnih in glasbenih zavodov se izroči (10 ustanov za prve, 2 potovalni ustanovi, 5 ustanov za gojence glasbenih zavodov) finančnemu odseku. — Poročilo deželnega odbora o napravi deželnih ustanovnih mest za pomorsko akademijo na Reki (kar deželni odbor priporoča) se izroči finančnemu odseku. — Poročilo deželnega odbora, naj se zviša mitničarju Antonu Semelu na Rakeku plača in zagotovi preskrbnina, se izroči finančnemu odseku. — Poročilo deželnega odbora, naj bi se sklenilo, da deželni odbor lahko realni zaklad, v kolikor ima ž njim razpolagati kranjska dežela, prepusti državnim naučni upravi v prosto razpolaganje, se izroči finančnemu odseku.

Deželni glavar odgovarja na razne interpelacije, med drugimi poslanca Ivana Lavrenčiča in tovarišev glede preosnove deželnega šolskega zakona. Tozadavna predloga pride v prvi seji prihodnjega tedna na vrsto.

Vehovec poroča o poročilu ustavnega in občinskega odseka o samostojnem predlogu poslanca Vehovca glede izločitve vasi Drčavas iz občine Žužemberk ter priklopite k občini Zagradec in predlaga: Samostojni predlog se odstopa oželnemu odboru v kompetentno poslovanje, ter se naroča čim nujneje rešitev.

Sprejeto.

Hladnik poroča o poročilu upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca Zurca in tovarišev glede pomanjkljivosti pri vodovodu v Novem mestu in predlaga: Deželnemu odboru se naroči: 1. naj da narediti načrt, kako bi se vodovod za Novo mesto razširil tudi za okoliške vasi, 2. glede poplave čistilnika naj pa potrebno ukrene; 3. naj se preišče, kako bi bilo popolniti vodovod, da bi zadostil vsem potrebam tudi v prihodnosti.

Poslanec Zurc se toplo zavzema za razširjenje vodovoda na novomeške okoliške vasi in priporoča sklep upravnega odseka.

Poslanec Mazelle pozdravlja Zurčeva izvajanja, a želi, da bi se novomeški občini pustil odločilen vpliv na upravo razširjenega novomeškega vodovoda.

Sprejeto.

Hladnik poroča o poročilu upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca Zurca in tovarišev za vodno preskrbo v podgorskih krajih pri Novem mestu in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, naj pošlje deželnega tehnika, ki naj bi na licu mesta preudaril, kako bi se kraji v Gorjancih s pitno vodo najbolje preskrbeli. Deželnemu odboru se nadalje naroča, da skuša pridobiti tudi za male vodne preskrbe podporo iz državnega melioracijskega fonda.

Poslanec Zurc priporoča odsekov predlog, ker je v Gorjancih mnogo vasi, ki morajo v suši tri do štiri ure daleč dovažati vodo. A tudi v stopiški fari n. pr. je 21 vasi, od katerih imajo samo tri pitno vodo. Podobno je v občini Brusnice, Prečina in drugi kraji. Priporoča, naj bi se za vasi, ki trpe pomanjkanje vode, napravile kapnice.

Poslanec Jarc predlaga resolucijo, naj deželni odbor proučuje, kako bi se dosedanje izkušnje pri iskanju žive vode z iskalno šibico (Wünschelrute) dale izkoristiti.

Poslanec Mihelečič istotako priporoča odsekov predlog.

Odsekov predlog in Jarčeva resolucija se soglasno sprejmeta.

Hladnik poroča o poročilu upravnega odseka o predlogu poslanca Zurca in tovarišev o napravi mostu čez Savo pri Krškem. Most pri Krškem čez Savo je v zelo slabem stanju. Treba je misliti na nov most, ki naj bi ne bil lesen, ampak železen. Most rabi ne samo mesto, ampak vsa bližnja in daljna okolica, kajti ves promet na postajo Videm ob južni železnici gre čez ta most. Ker veže ta most dve kronovini in pelje čez reko, ki je državna reka, predlaga upravni odsek: 1. napravi naj se načrt za most, kateri načrt pa naj se ozira tudi na potrebe okolice, 2. deželni odbor stopi v dogovor z deželnim odborom vojvodine Štajerske glede prispevka dežele Štajerske za most, 3. deželni odbor naj se obrne na visoko c. kr. ministrstvo za javna dela, da bi čim večji državni donesek izposloval. Kontra govornik Mazelle pravi, da je most čez Savo pri Krškem popolnoma dober. Ako pa se sklene graditi nov most, naj se pomakne višje v sredino mesta.

Poslanec Zurc pravi, da bi veliko pridobili, ako se gradi nov most, ker vzdrževanje lesenega mostu stane zelo mnogo, kajti najboljši les ne traja daljšo dobo. Priporoča predlog odsekov.

Odsekov predlog se sprejme.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o prošnji županstva občine Tomišelj glede mostu pri Lipah in predlaga: Deželni odbor priznava veliko gospodarsko važnost in korist mostu čez Ljubljanico pri Lipah naroča deželnemu odboru, da stopi v dogovor z okrajnim cestnim odborom in mestnim magistratom ljubljanskim glede zgradbe mostu v Lipah in se pooblašča, če se omenjena zastopa izrečeta za to zgradbo in prevzame ta most, dati ki tej zgradbi primeren deželni prispevek iz kredita za občila.

Sprejeto.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o predlogu poslanca Vehovca in tovarišev glede izrabljanja vožnih moči Krke in predlaga: Deželnemu odboru se naroča izvršiti študije za izkoriščanje vodne sile reke Krke in o tem svojedobno poročati deželnemu zboru.

Sprejeto.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o predlogu poslanca Vehovca glede vodovoda za Žužemberk in predlaga: Deželnemu odboru se naroča vse potrebne predpriprave izvršiti za oskrbo trga Žužemberka z zdravim pitno vodo.

Sprejeto.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o predlogu poslanca Vehovca glede zgradbe deželne ceste Litija—Polšnik—Mirna in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da pospeši zgradbo kot nujno priznane nove prepotrebne ceste Litija—Polšnik—Brezovo—Mirna.

Dr. Novak pravi, da liberalci niso nasprotniki za izboljšanje prometnih zvez, a kot zastopnik ljubljanskega mesta želi, da se postopa z vsjo opreznostjo pri vsakem podeželjenju kake ceste. — Zavzema se za cestno zvezo skozi Kanomlje pri Idriji, po kateri se že dalje časa stremi. Kar se tiče njegovega stališča glede podeželjenja cest, bo še ob priliki govoril, zaenkrat pa izjavi, da bo za odsekov predlog glasoval.

Dr. Lampe konstatira, da je deželni odbor vse storil za cestno zvezo od Idrije skozi Kanomlje do Sv. Lucije. Stala bi na Kranjskem do 600.000 K. Kranjski deželni odbor se je obrnil na goriškega, ali bi bil pripravljen graditi cesto od kranjske meje do Sv. Lucije.

Ker pa se je dobil odgovor, da v sedanjem položaju tega ni pričakovati, je seveda kranjski projekt zato neizvršljiv. Mnenja pa je, da bi se gradila cesta za sedaj tako, da bi vsaj potrebam idrijskega okraja ustrezala.

Poslanec Perhacca pravi, da se je že sam večkrat zavzel v zbornici za cestno zvezo skozi Kanomlje, zato se mu čudno zdi, kako da posega dr. Novak v zadeve tujega okraja. Obrnil naj bi se raje na goriški deželni odbor, da bi rešil celo zadevo.

Sprejeto.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca dr. Lampeta in tov. glede plovbe na Savi in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da se pri študijah za izrabo savske vodne sile ozira tudi na možnost plovbe in da izdelati tozadavni tehnični načrt.

Sprejeto.

Povše poroča o poročilu upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca Kobija in tovarišev glede brzovlaka na Borovnici in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da izposluje pri ravnateljstvu južne železnice, da ista v novem voznem redu odredi, da bodeta brzovlaka št. 1 in št. 2 postajala tudi na postaji Borovnica.

Posl. Kobi poudarja, da je odsekov predlog zlasti z industrijskega stališča, ker je lesna trgovina v borovniški okolici, ki ima mnogo velikih žag, zelo razvita.

Odsekov predlog se sprejme.

Dež. posredovalnica.

Piber poroča o poročilu upravnega odseka o nujnem predlogu poslanca dr. Kreka, naj se ustanovi deželna posredovalnica in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da do prihodnjega zasedanja izdela zakonski načrt za deželno posredovalnico po tehle načelih: a) Sedež posredovalnice, ki se ustanovi kot deželni zavod, bodi Ljubljana. b) Pomožni organi v posredovalni organizaciji naj bodo v prvi vrsti občinski uradi; poleg njih pa tudi druge organizacije, ki se prostovoljno javljajo za ta posel. Za kmečke posle in delavce zadruga in izobrazovalna društva; za obrtno delavstvo, pomočniska in delavska, zlasti strokovna društva. c) Deželna posredovalnica imej pravico stopiti v stik s podobnimi ali sorodnimi organizacijami drugih dežel, tudi inozemstva. d) Financiranje se izvrši po načelu, da tisti, kateri iščejo dela, ne plačajo nobenih pristojbin.

Dr. Novak pravi, da ima posredovalnica v prvi vrsti namen odpomoči brezposelnosti, ki jo pa med kmečkimi delavci v sedanjih razmerah ni toliko, temveč pa med obrtnimi in rokodelskimi delavci. Deželni zbor mora tudi zadnjim pomagati v bedi. Govornik hvali ljubljansko mestno občino, ki je dovolila 5000 kron za brezposelne. Pravi, da je gotovo dežela v stanu dati več za brezposelne kakor pa občina, zato naj bi tudi dežela storila v tem zmislu kot ljubljanska občina.

Poslanec Ribnikar pravi, da se boji, da bi deželna posredovalnica ne škodovala ravno malim kmetom, ker bi imeli poslije večjo priliko za izmenjavanje služb. Pravi, da bi se s tako posredovalnico bržkone še pospeševalo izseljevanje. — Predlaga izpreminjevalni predlog, naj deželni odbor zasliši o tej stvari malega kmeta po njegovih organizacijah in dežela naj bi stopila z ljubljansko občino v stik zaradi event. razširjenja obstoječe mestne posredovalnice, zlasti za posredovanje kmečkega dela za vojake-rezerviste.

Poslanec Gangl stavi predlog, da se c. kr. ministrstvo za javna dela pozivlje, naj ustanovi v Idriji obrtno delavnico za šoli odraslo mladino.

Nato deželni glavar prekine sejo, ki se nadaljuje jutri ob pol 10. uri dopoldne.

Dnevne novice.

Seja odseka za volilno reformo za kranjski deželni zbor se je vršila sinoči. Dr. Pegan je v imenu S. L. S. predložil celotni zakon po načelih, katere je »Slovenec« ž objavil. O tem predlogu se je vršila debata, h kateri so se oglasili zastopniki vseh strank. Sprejet je bil sledeči predlog za deželni zbor: »Odsek, ki je dobil od visoke zbornice nalog, naj tekom osmih dni poda poročilo o preosnovi deželnega reda in deželnozborskega volilnega reda se je o predmetu posvetoval v treh sejah. V seji dne 18. februarja je poročevalc dr. Pegan predložil odseku operat, o katerem so se vsi odsekovi člani izjavili, da je pripravna podlaga za nadaljna pogajanja, pri katerih bo vsaka stranka poizkusila spraviti do veljave svoja načela in zahteve. Ker pa zaradi obsežnosti operata in važnosti stvarine ni bilo mogoče že v tej seji doseči zedinjenja strank o tem načrtu, se predlaga: 1. Visoka zbornica vzemi to poročilo na znanje! 2. Visoka zbornica podaljšaj odseku rok za konečno poročilo.«

Liška železnica. Predmeta na hrvaški strani hitro napredujejo; poti in vodovod so že dograjeni, sedaj se je začela graditi tudi proga sama. Iz Knina prihaja dan na dan vse polno

gradbenega materiala, ki ga voznički vozijo v Zrmanje. Dalmatinski uradni list piše, da se začne s delom še to pomlad tudi na dalmatinski strani.

Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu. V soboto, dne 21. febr. se vrši IV. redni občni zbor slov. kat. akad. društva »Zarje« z običajnim vzporedom v društvenih prostorih. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Poveljnik vojne ladje »Tanes«, na kateri se bo princ Wied peljal v svoje novo kraljestvo, je linijski ladinski poročnik Adolf Potočnik.

Zakon o krajevnih imenih na Hrvaškem se počasi izvaja; »Hrv. korespondenca« to opravičuje, češ, da je to veliko delo, ki zahteva tudi veliko časa.

Izseljevalni škandal na Hrvaškem. V seji hrvaškega sabora dne 18. t. m. se je pečal Starčevićanec posl. Zagorac s »Canadian Pacific«. Izjavil je, da je izseljevanje na Hrvaškem dobro organizirano in povedal, da se je leta 1913. mudil ravnatelj »Canadiana«, Altmann, v Zagrebu, kjer je ponujal načelniku izseljevalnega oddelka hrvaške vlade dr. Gustavu Franku 50.000 kron, če izposluje družbi koncesijo na Hrvaškem, pravnemu zastopniku izseljeniške agenture Putniku je pa ponujal 10.000 K, če ne bo delal težave koncesiji »Canadiana«. Takratni sekčni načelnik Unkelhauer je koncesijo odločno odklonil, dasi so nanj iz Budimpešte in z Dunaja pritiskali. Tudi Cuvaj ni koncesije podelil, Skerlec je »Canadianu« koncesijo podelil, a dva dni po podpisu koncesije so v Avstriji karadski škandal odkrili, nakar je Skerlec koncesijo umaknil. Zagorčeva odkritja so vzbudila velikansko pozornost. Skerlec je odgovoril, da ko je ležal radi rane, zadane mu ob napadu nanj v bolnišnici, je med drugim akti podpisal tudi koncesijo, ker še ni bil dovolj v izseljeniškem vprašanju poučen; ko je pa v budimpeštanskem sanatoriju čital liste o aferi v Avstriji, je telefonično ukazal koncesijo umakniti. Zagorac je odgovoril, da ni imel namena, da je ban kriv, kriva je vlada in tisti organi, ki niso načelnika vlade informirali. Vzdržuje, kar je trdil in svari bana pred uradnikispletkarji.

Himen. Danes se je poročil g. Ernest Roje, c. kr. poštar v Cerknem, z gđc. Antonijo Obidovo.

Časna svetinja za 40letno zvesto službovanje je podeljena nočnemu delovodji Andreju Babnik in Ivanu Kosec, vrtarju pri vevški papirnici v Goricanah.

Tat. Minolo soboto so orožniki v železniškem predoru pri Litiji aretirali 19-letnega delavca Feliksa Zupana z Vač. Pri njem so našli dva kosa suhega mesa, dve salamini, dve škattji sardin in mnogo različnih cigar, kakor tudi kukalo. Zupan je izjavil, da sta te stvari prejšnjo noč z nekim tovarišem ukradla v neki ljubljanski gostilni.

Nenadna smrt. Srčna kap je zadela v Kranju 59letnega posestnika Leopolda Tepina, očeta ljubljanskega živinozdravnika g. L. Tepina. Bil je takoj mrtev.

Pohvaljeni orožniki. Deželno orožniško poveljstvo št. 6 v Gradcu je izreklo javno pohvalo postajevođji tit. stražmojstru Francu Jurse, orožniku tit. stražmojstru Francu Prekoršek in orožniku tit. postajevođji Luki Velej, vsi trije na orožn. postaji v Sv. Lenartu v Slov. Goricah, — v priznanje za njihovo skrbno premišljeno in trudapolno prizadevanje, kateremu se je zahvaliti, da se je izsledila nevarna tatinska družba in se je večji del ukradenega blaga v vrednosti 65.811 K 90 vin. nazaj dobil. Postajevođja Juse je vrhu tega dobil tudi pismeno pohvalo.

Za tujski promet na Hrvaškem. Merodajni hrvaški krogi se potezajo zato, da se pri deželni vladi osnuje poseben odsek za pospeševanje tujkega prometa, ki naj bi bil podrejen novemu gospodarskemu odseku. Lani je bilo v hrvaških in slavonskih kopališčih 58.000 gostov, od teh 42.000 tujcev. Denarni promet je znašal 4 milijone kron.

Nov bakteriološki zavod zgrade v Zagrebu; s tem zavodom se zveže tudi križevska živinozdravniška šola, ki naj bi dobila streho v istem poslopiju. Proti skupnim prostorom in enotni upravi se je pa odločno izrekla enketa, ki je bila v to svrhu sklicana v Zagrebu 16. t. m. Stvar še ni odločena.

Uspeh hrvaškega umetnika v Parizu. Znameniti hrvaški violincelist Gjuro Tkalcich je 16. t. m. v Parizu priredil koncert; med navzočimi je bil srbski poslanik Vesnić s člani srbskega poslanštva ter mnogo francoskega veleodličnega občinstva. Dvorana je bila do zadnjega sedeža razprodana. Tkalcich je s svojo umetnostjo vse navdušil in žel viharne ovacije.

Narodna igra »Domen« v Novem mestu. Meščanska zveza je preteklo nedeljo uprizorila v Rokodelskem domu narodno igro »Domen«. Igrala se je prvič v Novem mestu. Zanimanje za igro je bilo toliko, da so bile vstopnice v malo dneh razprodane. Še na večer predstave je bil tak naval, da je moralo vse polno ljudi oditi domov; dvo-rana je bila namreč natlačeno polna.

Igralo se je tako dobro, da zasluži-
vsi igralci brez izjeme največjo pohva-
lo. Med poslušalci je vladal med celo
predstavo največji mir in vsi so sledili
igri z napeto pozornostjo. Meščanski
zvezi je le čestitasti na lepem uspehu,
ki ga je dosegla s to prireditvijo. —
Ker jih zadnjič toliko ni dobilo vstop-
nic, se igra na splošno željo ponovi v
nedeljo, 22. februarja, ob pol 8. zvečer.

— **Zvijajo se.** Zadnjič smo pribili
uspeh liberalnega »narodnega dela«
pri občinskih volitvah v Šoštanju in
Vrhovodu. Dočim so naše očitke glede
Šoštanja vtaknili v žep, se glede po-
raza v Vrhovodu zvijajo na vse mo-
goče načine. Pravijo: »v obče« so sto-
rili svojo »dolžnost«. Kako je bilo iz-
vrševanje te »dolžnosti«, je pokazal
izid volitve. »Narod« pravi med vrsta-
mi: Ne, mi liberalci nismo krivi po-
raza, ampak poslanci dr. Korošec, dr.
Verstovšek in Pišek. — Poudarjamo,
da naše stranke niti obvestili niso, da
se bodo v Vrhovodu vršile volitve.
»Slovenec« je pribil, da imajo liberalni
prvaki, kakor dr. Gorišek, dr. Rosina,
»v tej okolici« razna posestva, kritizi-
rali smo, da ti gospodje svojega »vpli-
va« niso znali izrabiti. Seveda, libe-
ralni pisar se krepko zlaže in trdi to,
kar se ni pisalo. Zavijanje resnice, to
je tista umetnost, na katero se libe-
ralci razumejo. Naši ljudje so pa v
zadnjih letih storili za osamosvojitve
mariborske okolice stokrat več kot vsi
liberalni prvaki celo svoje življenje.
Prijemajo pa še enkrat, da so liberalci
s svojimi zapoznelimi volivnimi pri-
pravami in nespretno agitacijo zakri-
vili, da se naši narodni nasprotniki
veselijo zmage v Vrhovodu.

— **Poštni promet z Novo Srbijo.** Po
poročilu srbske pošt. uprave se od sedaj
naprej dopuščajo za promet s poštnimi
paketi brez in z navedbo vrednosti ali
s povzetjem, s pismi in s sklopnicami
z navedbo vrednosti, s poštnimi nalogi
in priporočenimi pošiljatkami s povzet-
jem — naslednji poštni uradi v novo-
pridobljenih okoliših: Šilan, Djevdje-
lija, Ferizović, Kačanik, Kavadar,
Kriva Palanka, Mitrovica, (Kosovska)
Negotin, (Vardarski) Nova Varoš,
Novipazar, Podujevo, Preševo, Priboj,
Pristina, Prijepolje, Sjenica, Skoplje,
Štip, Tetovo, Veles, Vucitrn.

— **Razstava za rudarstvo v Johan-
nesburgu.** Stalna avstrijska razstavna
komisija na Dunaju je naznanila trgo-
vski in obrtniški zbornici v Ljubljani,
da se bo vršila tretja letna razstava
rudarskih produktov v Johannesburgu
od 19. do 29. maja 1914. Nekatere na-
tančnejše podatke je dobili v pisarni
trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani.

— **Razstava strojev, oprave in pa-
tentov za vinarstvo in kletarstvo v
Budinpešti.** Ogrska družba »Ungari-
sche Kaufmannshalle« priredi v Bu-
dinpešti meseca maja in junija t. l.
razstavo strojev, oprave in patentov za
vinarstvo in kletarstvo. Natančnejši
podatki so razvidni iz prospekta, ki je
v pisarni tukajšnje trgovske in obrt-
niške zbornice na vpogled.

— **Velik vlom.** Preteklo noč so ne-
znanci skozi steno »Riunione Adria-
tica« vlomili v trgovino Oehler na Cor-
su in oropali iz blagajne 10.000 K.

— **Bivši hrvaški ban baron Rauch
v Buenos-Airesu.** Nekdanji hrvaški
ban baron Pavel Rauch se pripelje te
dni v Buenos-Aires, od tu pa potuje v
notranjo deželo do Paraguaya. Rauch
se vrne v Evropo sredi meseca maj-
nika.

— **Čuden doživljaj.** Nedavno je ne-
nadoma zmanjkalo v Reki uradnika
Karola Kolussija, ne da bi kdo vedel,
kam je šel. Šesti dan se je pa ravno-
tako nenadoma zopet pojavil v Reki in
pripovedoval, kaj se mu je bilo pripet-
ilo. Rekel je, da se je pred šestimi
dnevi sprehajal po Korzu v Reki, ne-
nadoma se mu je zazdelo, da mora od-
potovati v Milan in hotel je na kolo-
dvor in se odpeljal. Zmešalo se mu je
popolnoma. Ko se je zopet zavedel, se
je nahajal v tujem neznatem mestu;
vprašal je mimoidoče, katero mesto je
to in zvedel, da je v Milanu. Šel je k
nekemu profesorju psihiatri in ga
vprašal o svoji bolezni; profesor je re-
kel, da gre tu za redek slučaj začas-
nega duševnega zmedenja. Kolussi se
je nato vrnil v Reko.

— **Nesreča v gozdu.** Minolo soboto
se je pri spravljanju lesa v gozdu zva-
lil debel bukavni hlo na Antona To-
nejec, hlapca pri posestniku J. Frčaju
v Višnjič pri Gorjah. Tonejec je vsled
poškodb že naslednji dan umrl.

— **V pijanosti zmrznili.** 74 letni že-
lezniški delavec Štefan Colnar iz Se-
verina na Hrvaškem se je 5. t. m. iz
Črnomlja pijan napotil domov v Ušarje.
Na progi v »Mestni loži« je pa padel in
obležal. Naslednji dan so našli zmrz-
njena.

— **Iz učiteljske službe na Spod-
njem Štajerskem.** Definitivna učitelj-
ca v Kapeli pri Brežicah Ana Pfeifer je
imenovana za učiteljico na dekliški
šoli v Hrastrniku. Definitivna učiteljica
v Majšbergu Marija Kožuh je prestav-
ljena v Ternavo (Gomilsko).

— **Umrli** je v terek zjutraj v Trstu zna-
meniti Aleksander Schröder, lastnik trgo-
vinske hiše Schröder & Comp. v Trstu in
časni konzul ameriške republike Vene-
cuella. Po rodu je bil Nemec in rojen Trža-
čan. Vsled svojih izvanrednih zmožnosti,
na polju pomorske trgovine, je zavzemal
dokaj častnih in zraven tega dobro plača-
nih mest. Bil je za Avstrijsko generalni
zastopnik liverpulske »Cunard linije«, ge-
neralni agent »Nemške Levante linije« v
Hamburgu, londonske »Orient Royal Mail
linije«, zavarovalne »Nemške Severne« dru-
žbe v Hamburgu, »Rešilne družbe« itd. Na-
dalje je bil ravnatelj tržaške »agrarne dru-
žbe«, za katero se je posebno zanimal. Tr-
govska zbornica ga je večkrat izvolila v
razsodišče za pomorske zadeve. Tudi Trža-
ški Nemci niso pozabili nanj. Izvolili so ga
za predsednika nemške broderske družbe
»Adria«, ker se je zanimal tudi za šport.
Pri vsem tem delovanju je dosegel lepo sta-
rost 64 let. V oporoki je izrazil željo, da
ga po smrti ne pokopljejo, ampak sežgejo. Za-
to ga odpeljejo v četrtek zjutraj v kremat-
orij v Vidmu.

— **Britanski generalni konzul v Trstu.**
Gosp. J. Bowring Spence je imenovan za
generalnega konzula v Tripolisu, kamor
se bo preselil 1. aprila t. l. Omenjeni gos-
pod je v Trstu znana osebnost, ki je sim-
patizirala z laško liberalno stranko. Po-
prej, ko je prišel v Trst, je služboval pri
angleškem konzulatu v Madridu in Madeiri,
odkoder je bil 1. 1905. kot konzul prestav-
ljen v Trst, kjer je bil v aprilu 1910 imeno-
van generalnim konzulom.

— **Potapljač v Trstu.** Akrobat P. Elwi-
nov se je v terek okoli poldneva produci-
ral v morju pred mnogim občinstvom. V
sami srajci je stopil v nekaj žakelj kot
oklep in se tako spustil v globčino, kjer
mu pa ni dolgo prišlo, ker je kmalu prišel
zopet na svetlo. V četrtek zvečer bo svoje
umetnosti kazal v gledališču Fenice.

— **Nesreča.** Delavec Ivan Novak iz
Škedenja je ponoči od torka na sredo padel
v nekaj cilindrični stroj, od koder se je
neverjetno kako zopet rešil. Polomil si je
do maha skoraj vse kosti. Ker je star
še 22 let, ima mlade kosti, je upati, da
okreva.

— **Protialkoholno predavanje v**
Ormožu. »Slov. Narod« je v št. 33 z dne
11. februarja t. l. porabil našo notico o
razgrajenih pri protialkoholnem pre-
davanju v Ormožu za strasten napad
na predsednika Svete vojske prof. Ko-
vačiča ter namenoma hoče osumničiti
delovanje Svete vojske kot strankar-
sko. Izjavljamo, da društvo »Sveta voj-
ska« in njen predsednik nista v prav-
nobeni zvezi z dotično notico.

— **Radi »Bauernschrecka« zaprte**
šole. V Kamnici pri Mariboru in Sv.
Križu imajo sedaj šolske počitnice, ka-
tere je šolarjem preskrbel glasoviti
»kmečki strah« štajerskih Nemcev.
Kakor smo že poročali, se je pojavil
»volk« že v bližini Maribora in je raz-
trgal in podalil več ovac in koz. »Mar-
burger« je vedela celo poročati, da je
»zver« raztrgala dvojce otrok, kar pa ni
res. »Bauernschrecka« preganjajo se-
daj tudi orožniki. Pri Sv. Križu se je
ustanovila v ta namen orožniška eks-
pozitura. Prihodnji ponedeljek se bo
60 lovcev spravilo nad »grozno zver«,
ki tako vznemirja že tudi lahkovorne
mariborske Nemce.

— **Ženin.** Kočarjev sin Albert
Veget iz St. Pavla pri Preholdu se je
izdal za ženina. V šoštanjski okolici
je presleplil neko posestnikovo hčer ter
ji natvezil, da ima 1800 K dote. Osem
dni se je mudil v hiši in se pripravil na
ženitev, nato pa je z ukradenimi
obleko in drugimi rečmi bodočega ta-
sta tiho odkuril od hiše. Orožništvo ga
je prijelo in izročilo sodnji v Šo-
stanju.

— **Nova konjerejska zadruga.** Na
Pesnici pri Mariboru se je za okoliš
šentiljske kmetijske podružnice osno-
vala konjerejska zadruga. Baviti se
misli z noriškim plemenom.

— **Uboj.** Na zatožni klopi je sedel 17.
t. m. pred novomeško poroto 19letni Fr.
Miklavčič iz Trebnje gorice. Dne 6. janua-
ra t. l. je v družbi Franca Habjana in Ant.
Severja šel domov. Habjan se je začel z njim
pričkatati radi nekega pisma, ki ga je pisal
(obtožen) Jožefi Suštersič in vršel obto-
ženca v sneg ter stekel domov, kjer se je
oborožil s fiziološko in mu klical: »Boš šel
ali ne.« Obdolženec pa je šel naprej in vzel
v roko nož. Habjan ga je dohitel in mu za-
stavil pot. Obtoženec pa mu je rekel: »Ka-
kor me ti boš, tako te jaz bom.« — Nato
je pritekla Habjanova mati in izvila sinu
kol iz rok. Ta pa se ji je iztrgal in skočil k
ogradi, od omil si nov kol in hitel za obto-
ženecem, ki je ta čas odšel. Ko ga je dohitel,
ga je udaril po rami, nakar sta se spopri-
jela. Miklavčič je začel suvati Habjana z

nožem v prsa, trebuh in hrbet. Prizadel mu
je 5 ran, vsled katerih je kmalo nato umrl.
Obtoženec je priznal dejanje in rekel, da
je storil v razburjenosti in silobranu in
vsled preobilo zaužitega alkohola. Zasli-
šane priče so potrdile obtožbo. Porotniki
so dano vprašanje radi silobrana potrdili
in sodni dvor je obsodil Miklavčiča v 10
mesečno ječo z postji in trdimi ležišči.

— **»Konjskega tatu ženo«**, so vpili dne
16. t. m. po Novem mestu. Orožniki iz Vr-
bovaca so prišli namreč z lastnikom ogle-
dati si ukradene konje v hlev g. Košaka,
kamor jih je pustila shraniti mestna občina.
Posestnik Aleksander Smito je namreč od
svojega prijatelja zvedel, ki je to bral v
»Slovenec«, da so prijeli pri Mirni konjske-
ga tatu z mladima koblicama. Takoj je
odšel na dolgo pot. Za vse slučaje pa je
naprosil orožniško spremstvo, da potrdi
identiteto njegovih konj. Vse se je zgodilo.
Konje, vredne 1600 K so izročili gospodar-
ju Smitu. Stroškov za hlev in krmenje v
Mirni in Novem mestu je bilo 110 K. —
Orožniki so poizvedovali po znanem tatu
Figerju. Dognalo se je, da je bil v Mirni
sam gospodar te obrti Figer z delavskimi
bukvicami svojega pomagača Molan-a, ki
so ga pred kratkim odpeljali v zapore v
Krškem. Figra sedaj zasledujejo.

— **Antimon družba v Izlakah** je dogoto-
vila koncem pretečenega leta stavbna dela
svojih naprav in se izvršujejo sedaj samo
še tehnične priprave in montiranje strojev.
Pri stavbnih delih zaposlene delavce se je
deloma odpustilo, oziroma dalo istim za
kratek čas dopust ter se bode iste, ko se
prične z obratom, v primernem številu zo-
pet sprejele v delo. Ni tedaj resnično, da
pomeni odpust delavcev začetek konca te-
ga podjetja in to tem manj, ko isto do danes
še ni dogotovljeno in se tudi obratovalo ni.
Priporočiti je treba, da je Antimon družba
lastnica premožgovnikov v Šemniku, kjer
se je pričelo z obratom koncem pretečene-
ga meseca in se je le tam pridržalo vse de-
lavce ter se proizvajala ceneni izborni pre-
mog.

Ljubljanske novice.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih
pomočnikov** vljudo vabi k predpustni
veselici, ki bo v nedeljo, dne 22. febru-
arja 1914 v Rokodelskem domu, Ko-
menskega ulica šte. 12. Spored: 1. Fr.
Gerbič: Pevski poziv. Moški zbor. 2. L.
Pahor: Veseli bratci. Moški zbor s
spremljevanjem glasovirja. 3. C. Hen-
nig: Žabja kantata. Moški zbor s
spremljevanjem glasovirja. 4. Govor.
Govori preč. gospod dr. Josip Jerše. 5.
H. Hochguth: Zidar, tesar in stavbe-
nik. Šaljiv trospev s spremljevanjem
glasovirja. 6. Nastop tamburaškega
zbor. 7. Zeppelin v Kurji vasi. Veselo-
igra v dveh dejanjih. — Spisal Fr.
Bost. — Poslovenj dr. Ivan Mazek. —
Režiser g. Rudolf Vrančič. 8. Prosta za-
bava. — Začetek točno ob 6. uri zvečer.
Vstopnina 70 vinarjev.

Ij **Za prihodnji ponedeljek določeni**
sestane odbora S. K. S. Z. se bo vršil pri-
hodnji terek ob 8. uri zvečer v »Ljudskem
Domu«.

Ij **Za tožbo gđne Theimer proti**
»Gorenjcu« je, kakor čujemo, delegi-
rano dunajsko porotno sodišče, kjer se
obravnavajo vsi začetkom marca.

Ij **Ovaduška afera.** Kakor poroča
»Narod«, sta dr. K. Triller in »Sokolska
zveza« vložila proti gđni K. Theimer
in njenim sokrivcem ovadbo radi hudo-
delstva obrekovanja po § 209. kaz. za-
kona.

Ij **Slovensko gledališče.** V nedeljo se
vprizori sijajna predpustna burka: »Velika
repatica« ali »Konec sveta«. Začetek iz-
jemno ob 5. uri popoldne.

Ij **Nesreča.** Ko je dne 16. t. m. vla-
gal strojnik Andrej Selan v tobačni to-
varni v stroj za izdelovanje cigaret ci-
garetni papir, ga je stroj zagrabil za
kazalec leve roke ter mu odrezal prvi
člen.

Ij **Sv. Jošt nad Kranjem.** Izletniki,
ki prihajajo na to lepo gorsko točko
Gorenjske, se prosijo, da se obnašajo
povsem dostojno.

Štajerski deželni zbor.

Gradec. Danes so se pred sejo
zbrali načelniki klubov glede morebit-
ne izpopolnitve delovnega programa,
ni se pa ničesar sklenilo, vsled česar
se načelniki v soboto zopet zberejo. —
Deželni odbor je predložil poročilo o
financiranju železnice Polzela—Motnik
ter Celje—Velenje. Na vprašanje dr.
Korošca glede časa financiranja je de-
želni odbornik dr. Kaan dal pomirje-
valna pojasnila. — V finančni odsek
sta se na mesto dr. Vrstovška in Wa-
stiana izvolila dr. Jankovič in dr. Negri,
v naučni odsek na mesto dr. Vrstovška
Ozmeč, v vodopravni odsek na mesto
Ozmeč Pišek. — Predlog dr. Korošca,
naj pride v jutrišnji seji na vrsto prvo
branje Piškovega predloga o olajšavi
koncesij za stavbenike in tesarje na

kmetih in Koroščevega predloga o iz-
premembi § 8. gasilskega reda, je bil z
glasovi Slovencev, krščanskih social-
cev, nemškega centra in veleposestiva
(36) proti glasovom nemških nacional-
cev in socialistnih demokratov (30) spre-
jet. — Prihodnja seja jutri.

IZPREMEMBA OBČINSKEGA VOLIL- NEGA REDA NA NIŽJEM AVSTRIJ- SKEM.

Nižjeavstrijskemu deželnemu zboru so
18. t. m. predložili tri predloge za izpre-
membo volilnega reda v nižjeavstrijskih
mestih. V 90. mestih in trgih se uvede pro-
porčni način volitev; bistveno se izpreme-
tudi občinski redi. Odpravijo se namreč
nadomestne volitve in se izvolijo namesti-
niki. Po dunajskem vzorcu bodo smeli žu-
pani tiste, ki bi občinske seje motili, iz-
ključiti od dveh do treh sej. Za občinske
volitve se določi volilna dolžnost. Tudi
davnostni cenzus se poviša v I. razredu od
100 na 110, v II. od 20 na 24 kron.

NEMSKO - ČESKA SPRAVNA PO- GAJANJA.

Pogajanja se vodijo na Dunaju in so
18. t. m. določili 5 pododborov, ki bodo o
celem vprašanju razpravljali. Češki listi
poročajo, da je dr. Kramář 17. t. m. grofu
Stürgkhu izjavil: Češke stranke zahtevajo,
da se deželni red ne vzakoni, če se tudi
ne vzakoni jezikovna postava za državne
urade. Nobeno vprašanje o narodni ob-
mejivni se ne bo obravnavalo, dokler se ne
reši jezikovno vprašanje.

RUMUNCI ODKLONILI SPRAVO Z MAŽARI.

Člani trojice rumunskega narodnega
odbora so Tiszi pismeno naznanili, da od-
bor odklanja predloge ogrskega ministr-
skega predsednika glede na odpravo ru-
munskih pritožb. Grof Tisza se odpelje v
kratkem na Dunaj, da poroča cesarju o
izjalovljenih pogajanjih z Rumunci.

BLAMAŽA V PREGANJANJU OGR- SKIH RUSINOV.

Dne 18. t. m. je državno pravdnitvo
umaknilo obtožnico proti 31 Rusinom, ki
so sedeli na obtožni klopi v Marmaros-
Szigetu.

Gospodarstvo.

Živinorejski in mlekarški tečaj na
Grmu. Deželni odbor priredi za mla-
deniče iz živinorejskih krajev, ki se
hočejo praktično izvežbati v strelji-
molzne živine in reji telet, v molži in
mlekarških opravilih, zlasti v ravnanju
z mlekom in izdelovanju mlečnih iz-
delkov, praktični živinorejski in
mlekarški tečaj na kmetijski
šoli na Grmu, ki bo trajal od 1. aprila
do 15. julija 1914. Učenci se udeležu-
jejo tudi šolskega pouka o živinoreji in
mlekarstvu. V ta tečaj se sprejme 6
učencev v starosti od 16 let naprej. Ži-
vinorejski in mlekarški učenci dobe
brezplačno hrano in stanovanje in v
denarju po 10 K na mesec. Prošnje, ka-
terim je priložiti izpustnico ljudske
šole in krstni list ali domovnico, je vlo-
žiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na
Grmu p. Kandija pri Novem mestu do
10. marca 1914.

Praktični gospodarski tečaj na
Grmu. Deželni odbor priredi na kme-
tijski šoli na Grmu poletni tečaj za
praktično šolanje kmetijskih mladeni-
čev v raznih delih šolskega gospodar-
stva. Obenem se imajo ti učenci pou-
čevati tudi v kmetijskem spisju in ra-
čunstvu. Tečaj traja od 1. aprila do
31. oktobra. V tečaj se sprejme 6 učen-
cev v starosti od 16. leta naprej. Go-
spodarski učenci dobe brezplačno hra-
no in stanovanje in v denarju po 10 K
na mesec. Prošnje, katerim je priložiti
izpustnico iz ljudske šole in krstni list
ali pa domovnico, je vložiti pri ravnat-
eljstvu kmetijske šole na Grmu p.
Kandija pri Novem mestu do 10. marca
1914.

Vinogradniški tečaj na Grmu. Kranj-
ska kmetijska šola na Grmu priredi 9. in
10. marca t. l. vinogradniški tečaj. Spored
tečaja bo sledeči: V ponedeljek, dne
9. marca popoldne od 2. do 4. ure: Cep-
ljenje trt v silnicah, gorkih lelah in drugih
prostorih. Ravnanje s cepilkami v trtni-
ci. Saditev novih vinogradov. Od 4. do 6.
ure: Razkazovanje silnice in cepilnih stro-
jev. Vaje v cepljenju. V torek, dne 10. mar-
ca dopoldne od 8. do 10. ure: Obrezovanje
trt. Ravnanje z mladimi trtami v vino-
gradu. Pomladanska dela v vinogradu. Gno-
jenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popol-
dne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v ob-
rezovanju trt v šolskem vinogradu v Ce-
rovsih. Priglasila (po dopisnici) se spreje-
majo do 28. februarja pri ravnateljstvu
kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija pri
Novem mestu.) Oddaljenim in revnim
kranjskim vinogradnikom povrne ravna-
teljstvo potne stroške do Novega mesta in
tudi podpore 1 K 50 vin. na dan za pre-
hrano. Za to podporo je treba v priglasilu
prosiliti in se izplača le tistim, katerim se je
izrecno dovolila.

C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt. Upravni svet imenovanega zavoda je sklenil na predlog ravnateljstva v svoji seji z dne 17. t. m. predlagati rednemu občnemu zboru dne 2. aprila t. l. razdelitev dividend za leto 1913. po štiriintrideset kron za delnico, t. j. 10% glavnice, nadalje vložiti 1 milijon kron v izredni rezervni sklad, 1 milijon kron v pokojninski fond, naložiti 1 milijon 500.000 K na novo ustanovljeni stavbni rezervni fond ter prenesti 2 milijona 361.000 K na račun dobička in izgube tekočega leta. Uspeli konzorcijskih kupčij so, v kolikor so iste bile koncem leta 1913. popolnoma izpeljane, zaračunane v tem letnem zaključku. Upoštevaje omenjene rezerve se zvišajo skupne rezerve zavoda od 95 na 98 milijonov kron. Obenem se je tudi sklenilo predlagati zvišanje delniške glavnice od 150 na 170 milijonov kron.

Po svetu.

Baronica goljufica. V Bolcanu so zaprli neko baronico Beskow-Radosch, ker je s svojim možem izvedla velike goljufije. Baron in baronica sta prišla leta 1911. v Meran, kjer sta kupila za 260.000 kron grad Pinzenau, a na kupnino sta vplačala samo 5000 K. Živela sta razkošno in napravila pri tujih gostih veliko dolga, a tudi trgovcem sta izvabila veliko blaga. Celo davkarji sta ogoljufala, ker so jima dovolili, da smeta odgoditi vplačanje kupninske take 7700 kron. Sumijo, da je baron sin nekega kočijaža v Berlinu, katerega oko postave že dolgo išče.

Sufragetka pretepla lorda s pasjim bičem. Na postaji Burton, Angleško, je bilo zbranih 18. t. m. do 200 gostov, ki so se namenili, da se udeležijo poroke lady Adelaide Spencer s Sidney Peelom. Kar stopi neka sufragetka k 67letnemu lordu Weardaleju, ki je predsednik lige proti društvu sufragetk, in udari lorda s pasjim bičem. Lord je padel na tla, sufragetko so pa policisti aretirali in odvedli na policijsko sodišče, kjer pa ni nič govorila.

Feliks Díaz, znani mehiški državnik, je pobegnil s Kube, ker so mu stregli po življenju.

Vjet mehiških vstaški voditelj. V Novi Mehiki je zvezna kavalarija vjela voditelja vstašev Maksima Castillo s 6 njegovimi pristaši. Castillo je v Cumbre-predoru provzročil, da je iz tira skočilo več vlakov, da je potnike oropal.

Volkovi požrli duhovnika. Grško-katoliški duhovnik Viktor Krajcsik se je te dni peš podal iz Turjaremete v Turjavag na Ogrskem. Na cesti so ga napadli volkovi; mož se je branil z revolverjem in ustrelil dva volka, toda ostali so se vrgli nanj in ga požrli. Naslednji dan so našli njegove ogoljane kosti; poleg njih je ležal revolver s petimi izstreljenimi krogli. Nesrečnež je zapustil vdovo in 12 neposkrbljenih otrok.

Mučenje otrok na Nemškem. »Berliner Tagblatt« poroča, da je leta 1913 dospelo v javnost 10.546 slučajev o mučenju otrok. Surovi stariši so se v teh slučajih posluževali kot orožja proti svojim otrokom: gorečih svetilk, kladivov, podkovanih čevljev, železnih loncev, igel, škarij, jermenov, sekir itd. Otroci so bili več ali manj težko poškodovani. Koliko slučajev je pa javnosti ostalo prikritih!

Največji most na svetu namerava-

jo zgraditi čez Hudson - River med New Yorkom in New Jerseyem. Most bo dolg poldrugo angleško miljo in bo stal 165 milijonov kron.

V Berlinu prodani slovaški otroci. Berolinska policija je odkrila nove vrste kupčije z otroci. Oger Kubasek je potem neke ženske kupoval slovaške otroke na Zgor. Ogrskem in si jih je dal pošiljati v Berlin. Za vsakega otroka je plačal babnici 60 mark, staršem se je pa obljubil po 80 mark na leto in brezplačna oskrba otroka. Kubasek je v Berlinu otroke pošiljal na cesto berait, in sicer je moral vsak otrok vsak dan prinesiti najmanj 3 K, drugače je bil neusmiljeno tepen in po več dni brez hrane. Sploh je Kubasek z otroci ravnal nezaslišano brezsrčno, dasi so mu toliko naberačili, da je živel kakor knez; na Ogrskem si je kupil krasno posestvo, na katerem je vladala njegova žena. Ker se mu je stvar v Berlinu tako dobro obnesla, je nedavno ustanovil »podružnice« v Potsdamu, Hannoveru in Magdeburgu. Proti Kubaseku in njegovim pomagačem je uvedena kazenska preiskava.

Žid — trgovec s človeškim mesom — milijonar. Kakor poročajo 11. t. m. iz Petrograda, so prišli v Lodzu na sled trgovcem s človeškim mesom. V zloglasni blog je bilo speljanih največ nemških odgojiteljic. Na čelu rečenih trgovcev je bil židovsk milijonar Weichmann, katerega je prišla roka pravice. Weichmann je ponudil 1 milijon kavčije, ali zastoni. Odvedli so ga v ječo.

Trdo glavo v pravem pomenu besede ima 60letni gozdni čuvaj Gavril Gašaj iz Korostalea na Ogrskem. Mož je bil prej posestnik, kasneje pa je ubožal in zadnji čas se je nahajal s svojo številno družino v največji bedi. Obupal je, vzel puško in se napotil v gozd pri Vel. Varadinu. Tu je položil sence na puškino cev ter sprožil. Toda pričakovanega učinka ni bilo. Komaj da je čutil kako bolečino. Mož stoji in čaka; nato znova nastavi puško in si požene drugo kroglo v glavo. Pa zopet brez pričakovanega uspeha. Iz ran mu je lila kri, toda moči mu niso omagale. Vrnil se je v oddaljeno vas in pred hišo, ki je bila nekdanj njegova, si je pogugal iz puške tretjo kroglo v glavo. Šele sedaj se je zgrudil, toda čez pol ure mu je že toliko odleglo, da se je sam napotil v bolnišnico. Nadzdravnik dr. Konrad in drugi bolnišnični zdravniki so bili skrajno osupnjeni. Saj so konstatirali, da tiče možu globoko v možganih tri kroglice, katerih eno so mu takoj ven vzeli. Ko je pretekel teden, je mož že zapustil bolnišnico. Bil je brez vseh sredstev. Tedaj je nekako izvedel, da bi se za njegovo trdo glavo znali zelo zanimati v anatomičnem zavodu v Budimpešti, kamor se je tudi podal. Z veseljem so ga sprejeli in mož dobiva za to, da daje zdravnikom proučevati svojo glavo, brezplačno stanovanje in vso postrežbo. Njegova lobanja je tako debela in trda, da skoro nima primere v zdravniški praksi.

Vas brez moških. Kakšne razmere vladajo na Ogrskem, kjer razni židovski skupni izsesavajo ubogo ljudstvo, nam kaže ta-le slika: V vasi Telkesdu na severnem Ogrskem se je občinsko zastopstvo namenilo v Ameriko in je ta svoj namen javilo prebivalstvu s sledečim razglasom: »Z bolešjo vam naznanjamo, da smo odložili občinsko zastopstvo v občini Telkesdu, ker smo se videli primorane, oditi v Ameriko, da si olajšamo življenjske pogoje. Prosimo, da bi vzeli našo zahvalo na znanje. Občinski zastop v Telkesdu.« Že celi dve leti ni bilo v rečeni vasi moškega, razen občinskih zastopnikov: vsi so se izselili v Ameriko, v državo Ohio. Zdaj odhaja za njimi tudi občinski zastop, tako da bodo ostale odslej v Telkesdu same ženske pa otroci. »Blagostanje« ogrskega seljaka je razvidno tudi iz naslednjega poročila, došlega iz Tokaja dne 13. t. m.: Na zadnjem županskem shodu se je doglno, da je meseca prosinca v zemlinskih stoli 2000 oseb prosilo za popolne liste v Ameriko. Pač žalostni odnošaji!

Zadnje vesti.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

Rim. (Uradno.) Minister za zunanje zadeve di San Giuliano odpotuje 14. aprila v Opatijo, kjer se sestane z grofom Berchtoldom.

KRŠČANSKI SOCIALCI IN NACIONALCI SE NISO SPORAZUMELI.

Dunaj. Volilni kompromis med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci na Nižjem Avstrijskem glede občinskih volitev se je razbil.

OGRSKI SKANDALI.

Budimpešta. V državni zbornici je zopet prišlo do velikih kravalov zaradi znane igralnice.

RUSIJA NA STRAZI.

Petrograd. Vojni minister bo v tajni seji dume predložil vojaški program, po katerem ustanovi Rusija ob zahodni meji 3 nove armadne zbore.

S KOM JE RUMUNIJA?

Bukarešt. Meseca aprila se poročita v Atenah rumunska princesa Elizabeta in grški prestolonaslednik. Navzoča bosta tudi srbski in črnogorski kralj kot zaveznika Grčije. Mogoče se udeležijo slavnosti tudi princ Wied, ki je Elizabetin stric. Cesar Viljem, ki bo takrat na Krfu, bo osebno navzoč kot priča. Pri tej priliki se govori, da sta Venizelos in Bratianu v Bukareštu res sklenila defenzivno zvezo proti Turčiji in Bulgariji in da se še ta mesec sklene med Rumunijo in Grčijo trgovinska pogodba.

RUMUNIJA IN GRČIJA.

Atene. (Uradno.) Marca meseca se poda prestolonaslednik v Bukarešt, da zaprosi za roko princese Elizabete. Zelo verjetno je, da bo prestolonaslednika spremljal kralj Konstantin sam.

DVAJSETEROOTČJE.

Pariz. Italija zapusti dvajsetero-otočje 13. marca.

PRINC WIED V PARIZU.

Pariz. Princ Wied je došel danes ob 6. uri v Pariz. Zajtrkoval je pri predsedniku republike Poincaréju. Nato je konferiral z ministrskim predsednikom Doumergueom. Časopisje je princa toplo pozdravilo.

MIR MED TURČIJO IN SRBIJO.

Carigrad. Mir med Turčijo in Srbijo bo v najkrajšem času sklenjen.

GRŠKO POSOJILLO NA FRANCOSKEM. Pariz. Grška bo najela v Parizu dvoje posojil po 175 milijonov frankov.

NOVICE Z BALKANA.

Solun. Srbski prestolonaslednik se je pripeljal v Solun. Odtod gre v Bitolj zaradi važnih vojaških zadev.

DVA RODOLJUBA.

Petrograd. Grof Bobrinski je pozval urednika »Kolokola«, advokata Durasoviča, na dvboj, ker je skritiziral nastop Bobrinskijev v ogrskem procesu proti Rusinom.

SAMOUOMOR.

Trst. 24letni konceptni praktikant pri namestništvu Egidij Follies, sin dvornega svetnika, se je zaradi »nesrečne ljubezni« ustrelil.

POŠTNA TATVINA.

Gradec. Danes ponoči je bila na peronu južnega kolodvora ukradena poštna vreča z vrednostnimi pošiljkami. Tatovi so neki Marko Bösl, Gašper Schuhmacher in še tri druge osebe.

5 OTROK SE ZADUŠILO.

Maribor. Zakonska Belšak, kajzarja, sta pustila svojih pet otrok v starosti od 1 do 5 let brez nadzorstva doma. Otroci so se igrali z vžigalicami ter povzročili požar, v katerem so se vsi zadušili.

VELIK POŽAR.

Newyork. Posestvo gospe Vanderbilt mlajše, vredno poldrug milijon mark na Long Islandu, je pogorelo.

Mnogo boljša kot ribje olje

je Scottova emulzija ribjega olja. To se pa razlaga tako, da so se po desetletjih, na Scottov način prirejenih poskusih, odstranili vsi nedostaki ribjega olja, kakor: težka prebavljivost, zopern duh in okus. Scottova emulzija je v resnici tako lahko prebavljiva in okusna, da jo lahko dajemo tudi otročkom v zibelki, kar se izkaže posebno koristno pri otežkočenem pridobivanju zob. Vporaba Scottove emulzije ribjega olja zagotavlja malemu zemljanu močno tvorbo kosti in telesa, najboljšo orožje za poznejši življenjski boj.

Ne dajajte torej otrokom ribjega olja, ampak kot smetana sladko Scottovo emulzijo ribjega olja, ki poleti kakor pozimi enako uspešno učinkuje.

Cena originalni steklenici K 2-50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 60 vin. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na t. časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potem lekarni za poskušnjo.

567

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena mati, sestra in teta, gospa

Ivana Praznik roj. Škulj

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti dne 18. t. m. ob 4. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala. Pogreb blage pokojnice se vrši dne 20. t. m. ob 3. uri pop. na pokopališču v Rudniku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Blago pokojnice priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, 19. februarja 1914.

Žalujoči ostali.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 18. februarja 1914.

Pšenica za april 1914.	12 30
Pšenica za oktober 1914	11 14
Rž april 1914	9 31
Rž za oktober.	9 69
Oves april 1914	7 79
Oves za oktober	7 80
Koruza za maj 1914	6 77
Koruza za julij 1914	6 91

Dobro idoča

trgovina

na eni najbolj prometnih cest v bližini Ljubljane se pod zelo ugodnimi pogoji takoj proda. — Ponudba na upravo »Slovenca«, pod »ugodna prilika« 559.

Dražbeni oklic.

Dne 21. februarja 1914 dopoldne ob 9. uri prodado se v Ljubljani, Stari trg št. 28 na dražbi sledeči predmeti:

razni ženski klobuki, umetne cvetlice, svilnati trakovi, razni ostanki svile in peresa za klobuke.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

oddelek XI. dne 18. februarja 1914.

Kurzne cene

dne 18. februarja 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	83	15
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	83	10
4 1/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	87	50
4 1/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	87	75
4% avstr. zlata renta, davk. prosta	106	40
4% avstr. krona renta (marec—sept.)	83	50
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	40
4% ogr. renta v zlatu	100	50
4% ogr. renta v krouah iz l. 1910.	82	45
4 1/2% ogr. renta v krouah iz l. 1913.	91	—
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dežel. mellor. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	83	65
4% obveznice Rudolfa, železnice	85	90
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	—	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1800, po 500 gld. a. v.	1630	—
4% drž. srečke iz l. 1860, po 100 gld. a. v.	443	—
4 1/2% drž. srečke iz l. 1864, po 100 gld. a. v.	680	—
Državne srečke iz l. 1864, po 50 gld. a. v.	353	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870, po 100 gld.	273	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke l. izd.	283	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	243	—
Bazilika budimp. iz l. 1880, po 5 gld.	27	25
Ljubljanske srečke po 20 gld.	61	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882, po 10 gld.	52	25
Rudeči križ ogr. iz l. 1882, po 5 gld.	31	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885, po 25 lir	45	75
Josizv-srečke iz l. 1888.	15	25
Turške srečke	226	80
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	50
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	639	50
Avstro-ogrška banka	1975	—
Anglo-avstrijska banka	345	50
Dunajsko bančno društvo	535	50
Jadranska banka	424	—
Ljubljanska kreditna banka	406	—
Union banka	610	25
Zivnostenska banka	280	50
Avstrijski Lloyd	627	—
Državna železnica	717	50
Južna železnica	105	10
Alpine	844	—
Skoda	779	—
Valute.		
20 frankov	19	07
20 mark	23	49
Sterling	23	98
Rubelj	253	25

Vsa tozadevna pojasnila se doba tudi v podružnici c. kr. priv. avs. r. kredit. zavoda v Ljubljani.

Dva samska

532

gozdna čuvaja

se sprejmeta s 1. aprilom t. l. — Pogoji: vojak, znanje nemščine in slovenščine. — Plačilo po obstoječih normah. — Prošnje na knez Windisch-Grätz-ovo oskrbnišvo v Haasbergu, p. Planina, Notranjsko.

V najboljšem obratu

se nahajajoči

KINO

novi opremljen, Skader, Albanija, se proda za 2000 K. Prijazne ponudbe na Jos. Stauder, Dunajsko Novomesto. 561

Ženitna ponudba.

Mladenič nad 30 let star, katol. narodnega mišljenja, poštenega značaja, doslej trgovec z živino in lesom, odslej tudi lastnik posestva z dobro idočo gostilno v večjem mestu na Sp. Štajarskem, pri cerkvi na najbolj prometnem kraju, se želi poročiti z mladenko ali vdovo brez otrok, ki bi imela veselje do gostilne in v denarju ali posestvu nad 10.000 K premoženja. Ponudbe po možnosti s sliko, ki se vrne nepoškodovana, pod šifro »Sreča 562« na upravo lista. 562

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom, oddaljeno pol ure od Ljubljane. Sprejme se le solidna oseba. — Naslov: »Prodajalka« pošto ležeče Dolenja Hrušica pri Ljubljani. 557

Stavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železnobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvišujem po najnižjih cenah. — Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo tičoča se dela, pohištveno le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila, točno povoljno in po nizkih cenah.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo strešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z drž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon 299.

Postavno zavarovano. — Varstvena znamka.

Kjer je sila največja, je pomoč najboljša

v obliki steklenice pristnega

Levje Francoskega žganja z mentolom

Po duševnem ali telesnem naporu učinkuje levje Francosko žganje z mentolom oživljajoče, krepčajoče in krepilno. Ono utrjuje mišice in žile, ono da, silo in energijo, ono podeli svežost in moč.

Levje Francosko žganje z mentolom se vporablja z najboljšim uspehom pri protinu in reumi, glavo in zobobolu, oslabelosti udov in splošni oslabelosti, boleznih v hrbtu in trganju, medlosti in izčrpanosti, gorečici in migreni.

in pri mnogih drugih slučajih. Kot ustna veda in voda za lase neprekosljivo! Dobi se v steklenicah po

Na debelo: **Alexander Kalmár, Dunaj, II/2, Nordbahnhof.**

50 v.

KNJIŽEVNOST.

Dohodnina. Rok za vlaganje napovedi dohodnine je letos, ko stopi v veljavo osebnodavčna novela, odgojen. Meseca marca izide v našem založništvu knjiga: **Dohodnina.** Pouk, kako se odmerja dohodninski davek na podlagi zakona o osebnih davkih in osebno-davčne novele. Knjigo je spisal fin. tajnik (v c. kr. ministrstvu na Dunaju) Valentin Žun, ki je izdal svoječasno tudi brošuro »Osebna dohodnina«, katere je prešla v našo last. Knjiga bo kolikor možno tesno se naslanja na zakonsko besedilo, toda v poljudnejši obliki, obsegala vse določbe zakona o osebnih davkih iz leta 1896., ki so se ponekod bistveno izpremenile po pravkar izdani osebno-davčni noveli. Obširno stvarno kazalo bo olajševalo pregled v sistematičnem redu opisanih določb. Pri vsaki bolj nejasni določbi v ložje razumevanje so navedeni vzgledi iz prakse, istotako bo knjiga obsegala vzorce, kako se izpolnjujejo hišni in stanovanjski izkazi in naznanila o službenih prejemkih. Posebno pozornost je pisatelj posvetil izpolnjevanju napovedi. Zemljiški in hišni posestnik, trgovec, duhovnik in uradnik najde v navedenem vzorcu, na kar mu je treba paziti pri spisovanju fasilje. Ker je po javnem razglasu napovedi za letošnje leto vlagati šele meseca aprila, more si vsakdo to koristno knjigo preskrbeti pravočasno. Knjiga bo obsegala kakih 7 tiskanih pol in bo na razpolago za nizko ceno od K 1.50 do K 1.80. Naročila sprejema že sedaj Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Haggard, Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. Cena 2 K 20 vin., vez. 3 K 20 vin. — Izkušnja nas uči, da so najboljši romani in sploh najkrajšeji pripovedni spisi vseh slovstev zajeti iz prvih časov krščanstva, katerim mora tudi najbrezvernejši pisatelj priznati zvišenost nad vse dogodke, kar jih je tekem tisočletij zabeležila zgodovina. Ta velika doba — takorekoč viteška doba vsega človeštva — kajti nobena druga še ni porodila toliko junakov in nesebične požrtvovalnosti, — nudi pisatelju najboljšo priliko, da spiše veliko delo. Ravno med temi krasnimi deli zavzema naša povest »Dekle z biseri« eno najodličnejših mest.

CERKVENA GLASBA za postni čas:

Hribar p. Angelik: Postne pesmi za mešan zbor. Part. K 2.—, glasovi a 50 vin.
Kimovec dr. Franc: Rihar renatus 21 pesmi našemu Gospodu za mešan zbor. Part. K 3.—, glasovi a 40 vin. Obsega med drugimi tudi 4 postne in 1 križev pot.
Sattner p. Hugolin: Postne pesmi za mešan zbor. Part. K 1.50, glasovi a 38 vin.
Sicherl Jos. Postne in misijske pesmi za mešan in moški zbor. Part. K 2.30, glasovi a 40 vin.

Hladnik Ig. Deset postnih pesmi za mešan zbor. Part. K 1.20.
Foerster Ant. Cantica sacra za moške ali ženske glasove. I. zvezek K 2.40, II. zvezek K 2.—, III. zvezek K 2.40.
Grum Ant. Cerkevna pesmarica za Marijine družbe za moške ali ženske glasove. K 2.—.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila. Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

Karel Čamernik & Co.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12

Pristopa te k „Jugoslovanski Strokovni Zvezi“!

Iščemo za bližnji nastop povsem zanesljivega mlajšega

pisarniškega uradnika

z dobro izobrazbo, popolno večje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter strojepisja. Refektanti naj pošljejo pismene ponudbe na

M. Fischl-a sinovi,

tovarna drož, sladarna in rafinerija špirta.

Celovec.

Celovec.

Hiša

enonadstropna, z vrtom, prav blizu farne cerkve na Vraščem pripravna za penzionista se pod ugodnimi pogoji, takoj proda. Naslov se izve pri upravitelju Slovenca pod št. 480.

Pr. stni

brkinski slivovec

do 40 hl a 150 K. (Davek plačan.) Posreduje „Kmetijska podružnica“, Prem Notranjsko.

531

Za osnujoče se

avtomobilno podjetje,

katerega rentabiliteta je dokazana, se iščejo

interesentje

z vložki od K 500 naprej. Vprašanje pod »Auto 510« na upravo lista.

V službo sprejem

477

trgovskega pomočnika

ki mora biti spreten železninar in ki že delj časa v stroki deluje, nadalje

saldokontista.

V ponudbah naj se navede izobrazba, dosedanje službovanje, plačilni zahtevki in mogoče čas vstopa. Peter Majdič, Celje.

Elegantno stanovanje

na solčni legi s 4 sobami, poselsko in kopalno sobo in vsemi drugimi pritliklami, opremljeno z vsem konfortom se da z majem v najem. Naslov se poišče v upravitelstvu tega lista pod št. 425.

Ker pričnem z izdelovanjem patentovanih dvojnih glavnikov tudi v sosednih državah, sprejem

družabnika.

Strokovno znanje ni potrebno, zadostuje denarna udeležba. Dvojni glavniki so kot splošno lepotilno sredstvo in vsled praktične uporabe proti letni vročini in za negovanje las zelo priljubljeni in se povsodi splošno upeljujejo. Letni promet nepričakovano velik. — Cenjene ponudbe na: Anton Masli, Ljubljana, Cesta na Rožnik, vila 41.

527

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-

čisti sred-

stvo

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobri
in
varni

Glavnik za barvanje las

Potom priprostejša česanja se pobarvajo sivi in rudeči lasje pristno plavo, ružavo ali črno. Popolnoma neškodljivo! Rahljivo leta in leta. Na tisoče v rabi. Komad K 5.—.

Razpošilja: **I. SCHÜLLER, Dunaj III, Krieglbergasse 6 II.** 1187

Kavarna

J. Zalaznik

priporoča vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznana dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najlincejša peciva.

Trgovski pomočnik

usnjarske stroke vojaščine prost se sprejme pri tvrdki Josip Seunig v Ljubljani. 514

Odda se lepo

stanovanje

obstoječe iz ene sobe, kuhinje in drugih pritliklin takoj ali pa za mesec maj. — Poišče se Krakovski nas. p. št. 4 v II. nadstropju. 519

Stanovanji

v podprilici na solčni legi z 2 in z 1 sobo ter z vsemi drugimi pritliklinami sta oddati z majevim terminom. Naslov pri upravitelstvu tega lista pod št. 426.

Sprejme se na večje posestvo v neki hrvaški občini oženjen 523

upravitelj

(majer) ki bi imel letnih dohodkov skupnih 1320 K. Službo je nastopiti v mesecu marcu, zadnji čas pa 1. aprila leta 1914. Podrobnosti se zvedo v uradništvu »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.